

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2021 YILI

MALİ İSTATİSTİKLERİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Eylül 2022

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**MALİ İSTATİSTİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU**

Eylül 2022

2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 54'üncü maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 40'ıncı maddesi gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

1. GENEL ÇERÇEVE	1
2. DENETİMİN KONUSU	3
2.1. MALİ İSTATİSTİKLERİN KAPSAMI.....	4
2.2. VERİ DERLEME VE TABLO ÜRETİM SÜRECİ.....	6
2.3. MALİ İSTATİSTİK TABLOLARI.....	7
2.4. GENEL YÖNETİM MALİ TABLO BÜYÜKLÜKLERİ	8
2.4.1. Faaliyet Sonuçları.....	8
2.4.2. Gelirler.....	9
2.4.3. Giderler.....	12
2.4.4. Varlıklar ve Yükümlülükler.....	14
3. TEMEL GÖSTERGE VE DENKLİKLERİN ANALİZİ	15
3.1. BRÜT FAALİYET DENGESİ.....	16
3.2. NET BORÇ VERME (+)/NET BORÇLANMA (-).....	17
3.3. NET DEĞER (ÖZ KAYNAKLAR).....	18
3.4. NET MALİ DEĞER.....	20
3.5. NAKİT DENGESİ.....	21
3.6. NAKİT STOKUNDAKİ NET DEĞİŞİM	22
4. 2021 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİKLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME.....	25
4.1. HAZIRLANMA VE YAYIMLANMA BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME	25
4.1.1. Kullanılan İstatistikî Yöntemler Hakkında Yeterli Bilgi Verilmemesi.....	26
4.1.2. Dipnotların Yeterli, Açık ve Anlaşılır Şekilde Düzenlenmemesi.....	27
4.1.3. Muhasebe Kodlarının GFS Kodlarına Dönüştürülmesinde Hatalı Uygulamalar Yapılması.....	28
4.1.4. Bakanlık Tarafından Üretilmeyen Verilerle İlgili Olarak Diğer Kamu İdareleriyle Ortak Bir Çalışma Yapılmaması	29
4.2. DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME	29
4.2.1. Tabloların GFSM 2014'e Uyarlanması Kapsamında Yapılan İşlemlere İlişkin Değerlendirme	29
4.2.2. Borçlanma Senetlerinin Değerleme Yönteminde Alt Sektörler Arasında Farklılıklar Bulunması	31
4.2.3. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler.....	32
4.2.4. Gelir Tablosunda Hibelere İlişkin Bilgilerde Tutarsızlık Bulunması	35
4.3. ÖNCEDEN BELİRLENMİŞ STANDARTLARA UYGUNLUK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME	36
5. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER.....	39
6. EKLER-2021 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİK TABLO SETİ.....	41
6.1. FAALİYET TABLOSU	41
6.2. NAKİT KAYNAK VE KULLANIMLARI TABLOSU	43
6.3. STOK DURUMU VE AKIŞ TABLOSU	45
6.4. ÖZ KAYNAKLARDAKİ TOPLAM DEĞİŞİMLER TABLOSU	46
6.5. GELİR TABLOSU	47

6.6.	GİDER TABLOSU.....	50
6.7.	VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLER TABLOSU.....	52
6.8.	VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ ELDE TUTMA KAZANÇ VE KAYIPLARI TABLOSU.....	55
6.9.	VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ TABLOSU	57
6.10.	MALİ DURUM TABLOSU.....	59
6.11.	HARCAMALARIN FONKSİYONEL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU	62
6.12.	VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ TOPLAM DİĞER EKONOMİK AKIŞLAR TABLOSU	65

TABLO, ŞEKİL ve GRAFİK LİSTESİ

Tablo 1. Faaliyet Sonuçları	9
Tablo 2. Genel Yönetim Sektörü Gelirleri	10
Tablo 3. 2021 Yılı Türleri İtibariyle Vergi Gelirleri	11
Tablo 4. 2021 Yılı Genel Yönetim Sektörü Giderleri	12
Tablo 5. Varlıklar ve Yükümlülükler	14
Tablo 6. Brüt Faaliyet Dengesi.....	16
Tablo 7. Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-)	17
Tablo 8. Net Değer	19
Tablo 9. Net Mali Değer.....	20
Tablo 10. Nakit Dengesi.....	22
Tablo 11. Nakit Stokundaki Net Değişim	23
Tablo 12. 2021 Yılı Hibeler	35
Tablo 13. Açıklayıcı Notlar-Hibeler	35
Şekil 1. Mali İstatistiklere Esas Genel Yönetim Sektörü Kapsamı	5
Şekil 2. Genel Yönetim Sektörü Kurum Dağılımı	6
Şekil 3. Veri Derleme ve Tablo Üretim Süreci	6
Şekil 4. Net Faaliyet Dengesi (Bin TL).....	9
Şekil 5. Genel Yönetim Sektörü Geliri (Bin TL)	10
Şekil 6. Genel Yönetim Sektörü Vergi Gelirleri (Bin TL)	12
Şekil 7. Genel Yönetim Sektörü Giderleri (Bin TL)	13
Şekil 8. Varlıklar ve Yükümlülükler (Bin TL).....	14
Şekil 9. Devlet Mali İstatistikleri Analitik Çerçevesi.....	15
Şekil 10. Brüt Faaliyet Dengesi (Bin TL)	17
Şekil 11. Net Borç Verme (+) / Net Borçlanma (-) (Bin TL).....	18
Şekil 12. Net Değer (Bin TL).....	19
Şekil 13. Net Mali Değer (Bin TL)	21
Şekil 14. Nakit Fazlası (+)/ Nakit Açığı (-) (Bin TL).....	22
Şekil 15. Nakit Stokundaki Net Değişim (Bin TL)	23

1. GENEL ÇERÇEVE

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2021 yılı Genel Yönetim Mali İstatistikleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 54'üncü maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 40'ıncı maddesi hükümlerine istinaden hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından değerlendirilerek 2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır.

Bu kapsamda yapılan tespit, değerlendirme ve öneriler Raporun ilgili bölümlerinde aşağıdaki şekilde yer almaktadır.

- **Denetimin Konusu** bölümünde, mali istatistiklerin kapsamı, veri derleme ve tablo üretim süreci, yayımlanan mali istatistik tabloları ile tablo büyüklükleri hakkında bilgi verilmektedir.

- **Temel Gösterge ve Denkliklerin Analizi** bölümünde, genel yönetim sektörü yıllık tablolarında yer verilen ekonomik büyüklükler hakkında bilgiler ile başlıca gösterge ve denkliklerin analizine yer verilmektedir.

- **2021 Yılı Genel Yönetim Mali İstatistiklerine İlişkin Değerlendirme** bölümünde, hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından eksik veya yetersiz olduğu değerlendirilen hususlara ilişkin tespitlere yer verilmektedir.

- **Değerlendirme ve Öneriler** bölümünde, denetim kriterleri esas alınarak yapılan incelemeler sonucunda ulaşılan denetim görüşü ile mali istatistiklerin güvenilirliğinin artırılması ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesine katkı sağlayacak değerlendirme ve önerilere yer verilmektedir.

2. DENETİMİN KONUSU

2021 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu'nun konusu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu Kanun'un ilgili maddelerine dayanılarak çıkarılan Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde sayılan genel yönetim mali istatistik tablolarıdır.

5018 sayılı Kanun'un 52, 53 ve 54'üncü maddeleri ile genel yönetim sektörü kapsamındaki kamu idarelerinin mali istatistiklerine ilişkin hususlar belirlenmiş ve bu doğrultuda genel yönetim sektörü kapsamının belirlenmesi, belirlenen kapsama dâhil birimlerin verilerinin derlenmesi ve bu veriler doğrultusunda mali istatistiklerin üretilmesi yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiştir.

5018 sayılı Kanun'a göre mali istatistikler, uluslararası standartlara uygun olarak bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde, muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve istatistiksel yöntemler kullanılarak hazırlanan konsolide mali tabloları içermektedir.

Mali İstatistik Yönetmeliği'nde mali istatistik; *“genel yönetim sektörü kapsamındaki idarelerin gelir, gider, varlık, yükümlülük ve öz kaynaklarına ilişkin bilgiler sunan ve istatistiki temellere dayanılarak oluşturulan konsolide mali tablolar”* şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla bu raporun konusunu oluşturan genel yönetim mali istatistikleri, merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler alt sektörlerinin tamamının gelirlerini, harcamalarını, varlık ve yükümlülüklerini konsolide olarak gösteren mali tablolarıdır.

İstatistiki temellere dayanılarak oluşturulan konsolide mali tabloların temel amacı, devletin faaliyetlerinin ekonomi üzerindeki etkisinin ölçülmesi ve genel yönetimin performansının analiz edilmesidir.

Nitekim Devlet Muhasebesi Standardı 22'de de, mali raporlamanın istatistiksel temelleri uyarınca hazırlanan mali tabloların amacının, genel yönetimin ve daha genel bağlamda kamu sektörünün performansının analiz edilmesi ve değerlendirilmesi için uygun olan bilgilerin sağlanması olduğu ifade edilmiştir.

Bu anlamda, genel yönetim sektörünün mali durumu ve performansı hakkında kamuoyuna tek elden bilgi sunan mali istatistikler, bireysel mali tablolar tarafından

sunulamayan genel bakış açısının kamu sektörünün tamamı için yorumlanabilir ve uluslararası karşılaştırmaya olanak verecek şekilde ortaya konulmasını sağlamaktadır.

Ülkemizde ilk kez 2003 yılında 5018 sayılı Kanun ile mali istatistiklerin yasal çerçevesi belirlenmiş, 2006 yılında merkezi yönetim ve mahalli idareler alt sektörleri için konsolide mali tablo üretilmeye başlanmıştır. Sosyal güvenlik kurumları alt sektörünü de içeren genel yönetim mali istatistikleri ise 2008 yılından bu yana hazırlanmaktadır.

Mali istatistik tabloları 2017 yılına kadar Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği doğrultusunda hazırlanmaktayken, 24.02.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Mali İstatistik Yönetmeliği ile uygulama değişikliğine gidilerek ayrı bir düzenleme yürürlüğe girmiştir. Ayrıca genel yönetim sektörü mali istatistik tablolarını detaylı şekilde açıklamak ve kullanıcıların bu tablolar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmak amacıyla Bakanlık tarafından Genel Yönetim Sektörü Mali İstatistikleri Kılavuzu yayımlanmıştır.

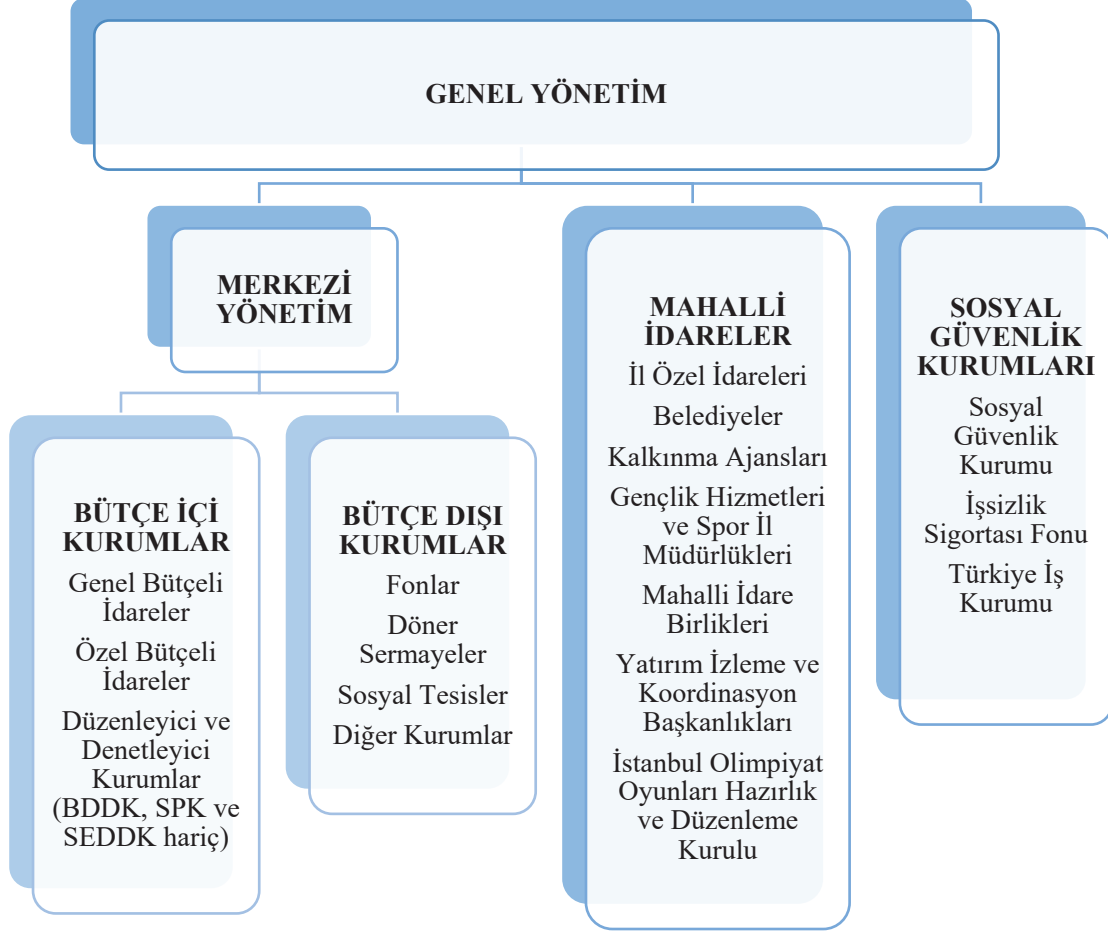
Söz konusu Yönetmelik veri derleyiciler tarafından yapılacak çalışmalar için “geçerli raporlama çerçevesi”ni, Sayıştay denetimi açısından ise “denetim kriteri”ni temsil etmektedir. Yönetmelikte, mali istatistiklerin hazırlanmasına esas teşkil edecek uluslararası standart olarak Uluslararası Para Fonu’nun yayımlanmış olduğu Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu 2014 (Government Financial Statistics Manual-GFSM 2014) esas alınmış olup, 2017 mali yılından itibaren Yönetmelik ve Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu ile uyumlu bir tablo seti hazırlanmaya başlanmıştır.

2.1. MALİ İSTATİSTİKLERİN KAPSAMI

5018 sayılı Kanun’un 52’nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı, aynı Kanun’un 2’nci ve 3’üncü maddelerinde belirlenen genel yönetim kapsamına bağlı kalmaksızın mali istatistiklerin derlenmesine ilişkin “Genel Yönetim Sektörü” adıyla yeni bir kapsam belirlemeye yetkili kılınmıştır. Bu yetkiye istinaden, ilk olarak 2008 yılında yayımlanan 5 sıra numaralı Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği ile kapsam belirlenmiş ve bu Tebliğde her 3 yılda bir kapsamın güncellenmesi hükme bağlanmıştır. Bu güncellemelere istinaden en son 2021 yılında Genel Yönetim Sektörü Kapsam Güncelleme Toplantıları gerçekleştirilmiş, sektöre dâhil kurumlarda değişiklik yapılmış ve Bakanlık tarafından 71 sıra no.lu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği yayımlanmıştır.

Genel yönetim sektörü; merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerinden oluşmakta olup kapsama dâhil kurumlar aşağıdaki şekilde özetlenmektedir.¹

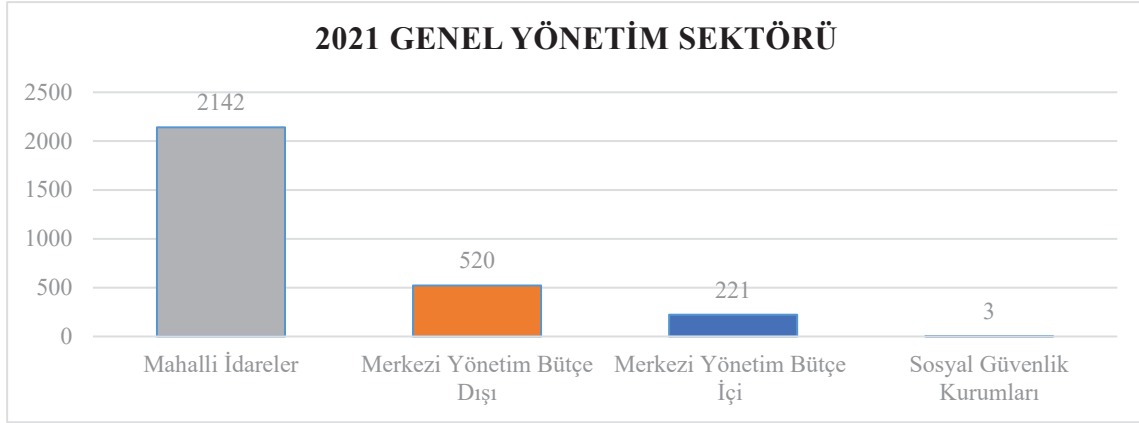
Şekil 1. Mali İstatistiklere Esas Genel Yönetim Sektörü Kapsamı

Genel yönetim sektörüne dâhil kurumlardan yıl içinde kapanan, birleşen ve yeni kurulan kamu kurumları, kapsam dışına çıkarılmakta veya ilgili alt sektörlerle dâhil edilmektedir. Genel yönetim sektörü 2021 yılında aşağıda detayına yer verilen toplam 2886 adet kamu idaresinden oluşmaktadır.

¹ 5018 sayılı Kanun'un 52'inci maddesi gereğince genel yönetim sektörü kapsamı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumu'nun görüşleri alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmektedir.

Şekil 2. Genel Yönetim Sektörü Kurum Dağılımı

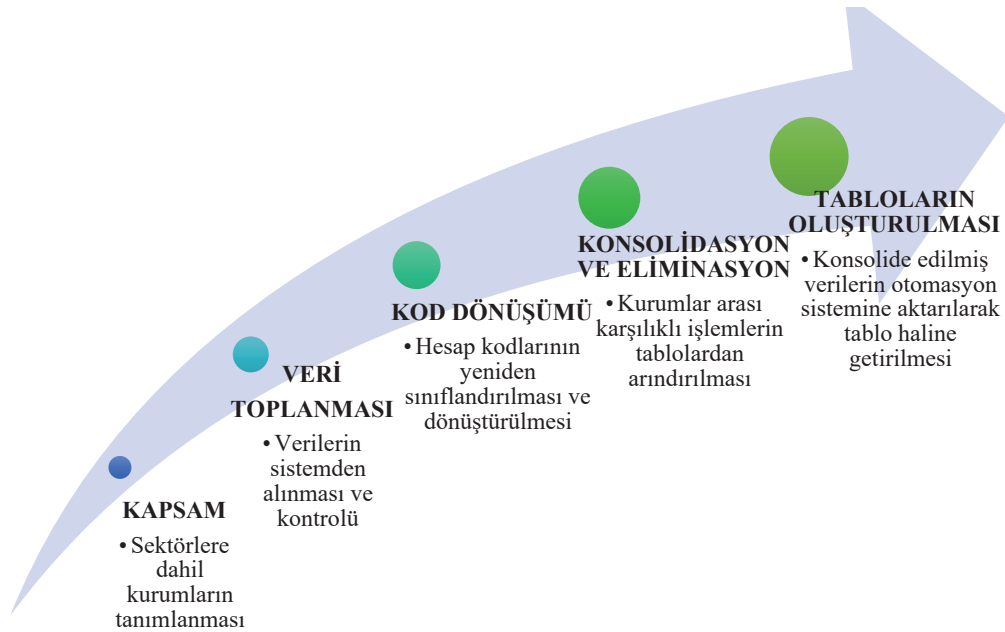

2.2. VERİ DERLEME VE TABLO ÜRETİM SÜRECİ

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde, genel yönetim sektörü kapsamındaki idarelerin mali istatistiklere esas teşkil edecek verilerinin derlenmesinde muhasebe kayıtlarının dikkate alınacağı, birimlerin mali istatistik kapsamındaki mizan, mali tablo ve diğer tüm bilgilerini Bakanlığa iletmekle yükümlü oldukları ifade edilmektedir.

GFSM-Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu 2014'le uyumlu konsolide mali tablolara esas verilerin derleme süreci aşağıdaki şekilde yer verildiği üzere beş ana aşamadan oluşmaktadır.

Şekil 3. Veri Derleme ve Tablo Üretim Süreci

Mali istatistiklerin derlenmesi amacıyla, öncelikle uluslararası standartlar çerçevesinde kapsam belirlemesi yapılmakta, bir başka deyişle genel yönetim sektörüne dâhil edilecek kurumlar belirlenmektedir.

Kapsam dâhilindeki kurumlardan merkezi yönetim bütçe içi sektörüne dâhil olanların mali verileri, Muhasebat Genel Müdürlüğü bilişim sisteminde yer alan muhasebe kayıtları üzerinden, diğer kurumların verileri ise Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'ne yüklenen kurum mizanları üzerinden derlenmektedir.

Mali istatistik tabloları oluşturulurken muhasebe kayıtları ve mizanlarda yer alan hesap kodları, analiz edilerek sınıflandırılmakta ve GFS (mali istatistik) kod yapısına uygun hale dönüştürülmektedir.

Kod dönüşümünün ardından kapsam dahilindeki kurumların mizanları bir araya getirilerek konsolide edilmekte ve tüm birim ve kuruluşların karşılıklı ilişkilerinden doğan tutarlar ilgili hesaplardan silinerek elimine edilmektedir.

Son aşamada, kapsam dahilindeki kurumların konsolide verileri üzerinde, tabloların doğruluk ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilen hususlara ilişkin düzeltmeler yapılması neticesinde tablolar otomasyon sistemi üzerinden oluşturulmaktadır. Mali İstatistik Yönetmeliği'nde öngörülen durumların gerçekleşmesi halinde yayımlanmış mali istatistikler üzerinde sonradan revizyon² yapılmakta ve revizyon ölçüm tablosu ile söz konusu değişikliklerin dengeleme etkisi yayımlanmaktadır.

2.3. MALİ İSTATİSTİK TABLOLARI

Mali istatistik seti kapsamında Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde belirtildiği üzere aşağıdaki tablolar yayımlanmaktadır:

- a) Faaliyet Tablosu,
- b) Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosu,
- c) Stok Durumu ve Akış Tablosu,
- ç) Öz Kaynaklardaki Toplam Değişimler Tablosu,

² Bu raporda yer alan 2019 ve 2020 yılı tutarları rutin revizyon sebebiyle 2019 ve 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporlarında yer alan tutarlardan farklılık göstermektedir.

- d) Gelir Tablosu,
- e) Gider Tablosu,
- f) Varlık ve Yükümlülüklerdeki İşlemler Tablosu,
- g) Varlık ve Yükümlülükleri Elde Tutma Kazanç ve Kayıpları Tablosu,
- ğ) Varlık ve Yükümlülüklerdeki Diğer Değer Değişimleri Tablosu,
- h) Mali Durum Tablosu,
- ı) Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu,
- i) Varlık ve Yükümlülüklerdeki Toplam Diğer Ekonomik Akışlar Tablosu.

Söz konusu mali tablolar, genel yönetim sektörü ve bu sektörü oluşturan merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler alt sektörlerinin her biri için konsolide olarak hazırlanmaktadır.

Yukarıda yer verilen tablolardan Stok Durumu ve Akış Tablosu, Öz Kaynaklardaki Toplam Değişimler Tablosu ve Mali Durum Tablosu yıllık olarak, diğer tablolar ise merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik alt sektörleri için Resmi İstatistik Programında belirlenen takvime uygun olarak üçer aylık dönemlerde ve yıllık olarak yayımlanmaktadır. Ayrıca merkezi yönetim bütçe içi alt sektörü için Faaliyet Tablosu ile Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosu aylık olarak da yayımlanmaktadır.

2.4. GENEL YÖNETİM MALİ TABLO BÜYÜKLÜKLERİ

Mali istatistikler, genel yönetim sektörünün mali büyüklüklerini ölçmek ve analiz etmek için tasarlanmış tabloları içermektedir. Bu büyüklükler gelirler, giderler ve bunların sonucunda ortaya çıkan açık veya fazla (Net Faaliyet Dengesi) ile varlık ve yükümlülüklerin farkını ortaya koyan Net Değerdir.

2.4.1. Faaliyet Sonuçları

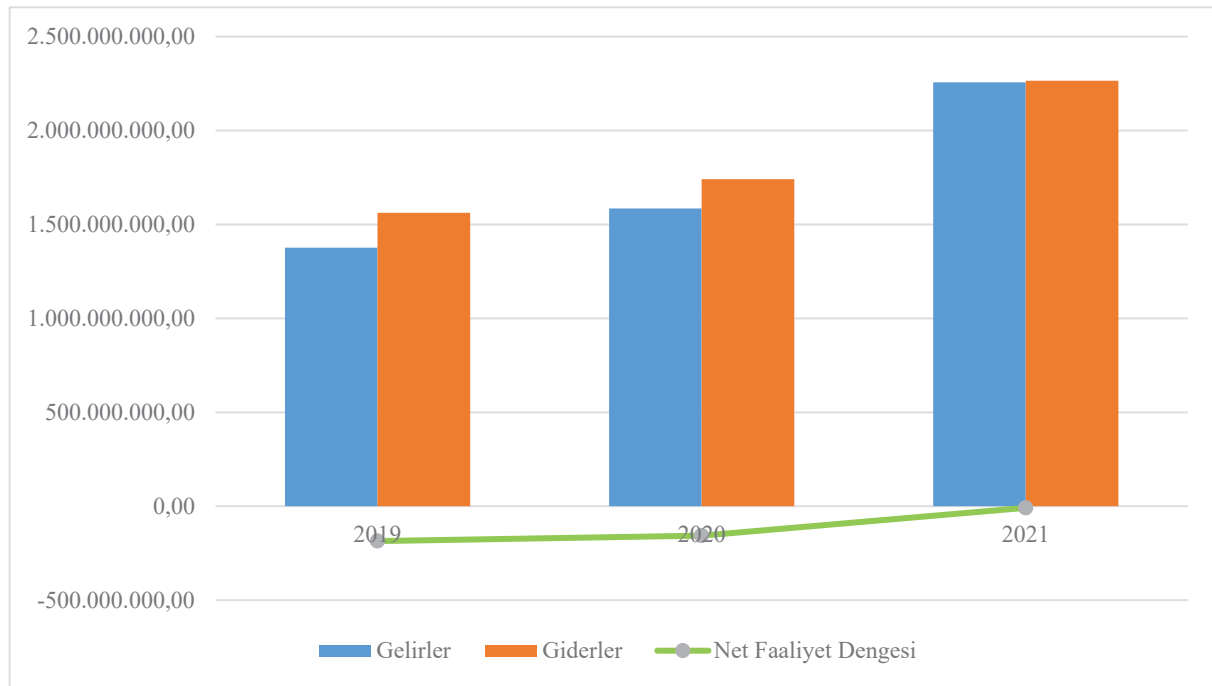
Gelirler ile giderler arasındaki farkı ifade eden Net Faaliyet Dengesi 2021 yılında 8.331.907.104,43 TL'lik açık vermiştir. Önceki yılda gerçekleşen 156.201.108.751,98 TL'lik açığa kıyasla, net faaliyet dengesinde 2021 yılında yaklaşık %95'lik iyileşme göze çarpmaktadır.

Net faaliyet dengesindeki iyileşmenin, giderlerdeki yaklaşık %30'luk artışa kıyasla gelirlerdeki %42'lik iyileşmeden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Tablo 1. Faaliyet Sonuçları

	2019	2020	2021	'19-'20	'20-'21
Gelirler	1.376.633.532,05	1.585.183.821,41	2.256.974.374,81	15,15%	42,38%
Giderler	1.562.103.912,08	1.741.384.930,17	2.265.306.281,91	11,48%	30,09%
Net Faaliyet Dengesi	-185.470.380,03	-156.201.108,75	-8.331.907,10	-15,78%	-94,67%

Şekil 4. Net Faaliyet Dengesi (Bin TL)

2.4.2. Gelirler

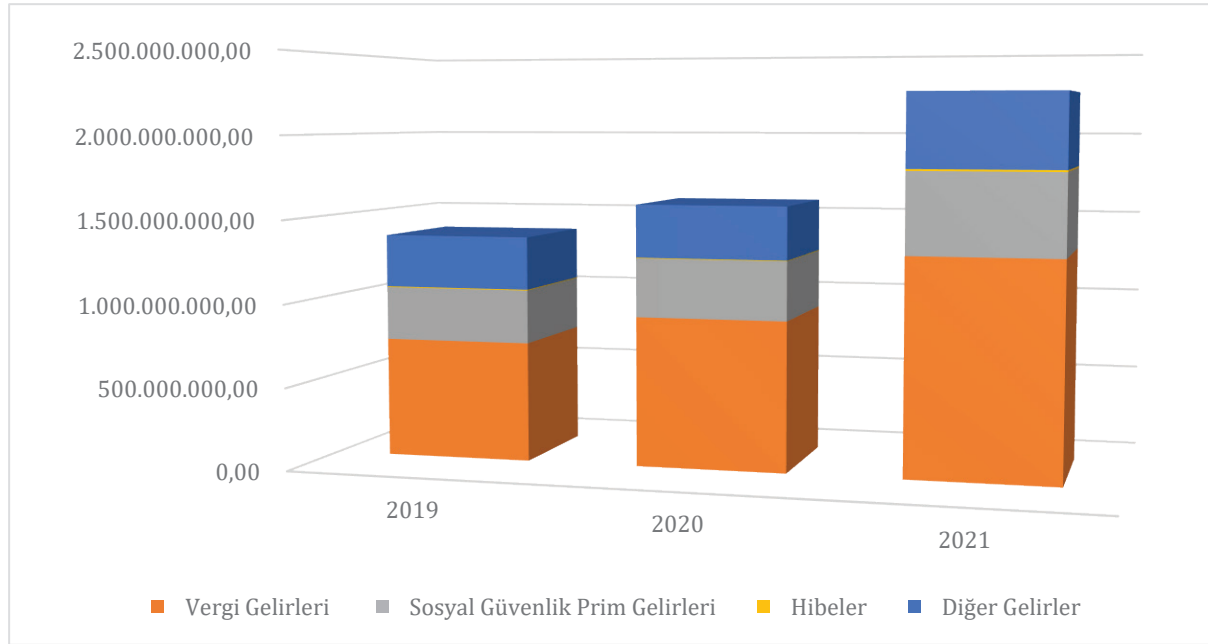
2021 yılında Genel Yönetim Sektörü gelirleri 2.256.974.374.809,64 TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı gelirlerinin 1.308.377.737.049,42 TL'lik kısmı **Vergi Gelirleri** olup, vergi gelirlerinin toplam gelirler içindeki payı %57,97'dir. **Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri** 490.442.559.801,22 TL olarak gerçekleşmiş olup, toplam gelirler içindeki payı %21,73'tür. **Diğer Gelirler** 447.250.292.285,08 TL olmuştur. Bu tutar genel yönetim sektörü toplam gelirlerinin %19,82'sine tekabül etmektedir. **Hibeler** ise 10.903.785.673,92 TL olarak gerçekleşmiş olup, toplam gelir içindeki payı %0,48 olmuştur.

Tablo 2. Genel Yönetim Sektörü Gelirleri

Tanım	2019	2020	2021	2021 Dikey Analiz	'19-'20	'20-'21
GELİR	1.376.633.532,05	1.585.183.821,41	2.256.974.374,81	100,00%	15,15%	42,38%
Vergi Gelirleri	728.325.398,28	908.652.940,86	1.308.377.737,05	57,97%	24,76%	43,99%
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	323.837.704,32	354.796.370,57	490.442.559,80	21,73%	9,56%	38,23%
Hibeler	4.962.222,80	3.678.897,09	10.903.785,67	0,48%	-25,86%	196,39%
Diğer Gelirler	319.508.206,65	318.055.612,90	447.250.292,29	19,82%	-0,45%	40,62%

2021 yılında genel yönetim sektörü gelirlerinde 2020 yılına kıyasla %42,38'lik artış meydana gelmiştir. Bahse konu artışta vergi gelirlerindeki yaklaşık %44'lük artışa ilave olarak, sosyal güvenlik prim gelirlerindeki %38'lik ve diğer gelirlerdeki yaklaşık %41'lik yükselişin pay sahibi olduğu görülmektedir. Hibeler de, tutar olarak görece düşük olmakla birlikte, önceki yıla kıyasla %196 artış göstermiştir.

Şekil 5. Genel Yönetim Sektörü Geliri (Bin TL)

Genel Yönetim sektörünün, 2021 yılında elde ettiği 1.308.377.737.049,42 TL'lik toplam vergi gelirinin 778.110.414.769,16 TL'lik kısmını **Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Vergilerden** elde edilmiştir. Bu tutar, genel yönetim sektörü toplam vergi gelirlerinin yaklaşık %59'una tekabül etmektedir. Mal ve hizmetler üzerinden alınan vergiler, 2021 yılında önceki yıla kıyasla yaklaşık %37 artmıştır.

Tablo 3. 2021 Yılı Türleri İtibariyle Vergi Gelirleri

Tanım	2019	2020	2021	2021 Dikey Analiz	Bin TL	
					'19-'20	'20-'21
Vergi Gelirleri	728.325.398,28	908.652.940,86	1.308.377.737,05	100,00%	24,76%	43,99%
Gelir, Karlar ve Sermaye Kazançları Üzerinden Vergiler	247.412.242,61	279.587.006,49	446.266.855,00	34,11%	13,00%	59,62%
İstihdam Vergileri	0,00	0,00	0,00	0,00%	-	-
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	10.786.224,12	12.504.971,34	17.028.999,37	1,30%	15,93%	36,18%
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Vergiler	431.333.524,07	567.294.135,93	778.110.414,77	59,47%	31,52%	37,16%
Uluslararası Ticaret ve İşlemlerden Alınan Vergiler	18.299.390,70	26.815.813,56	36.850.664,48	2,82%	46,54%	37,42%
Diğer Vergiler	20.494.016,78	22.451.013,54	30.120.803,43	2,30%	9,55%	34,16%

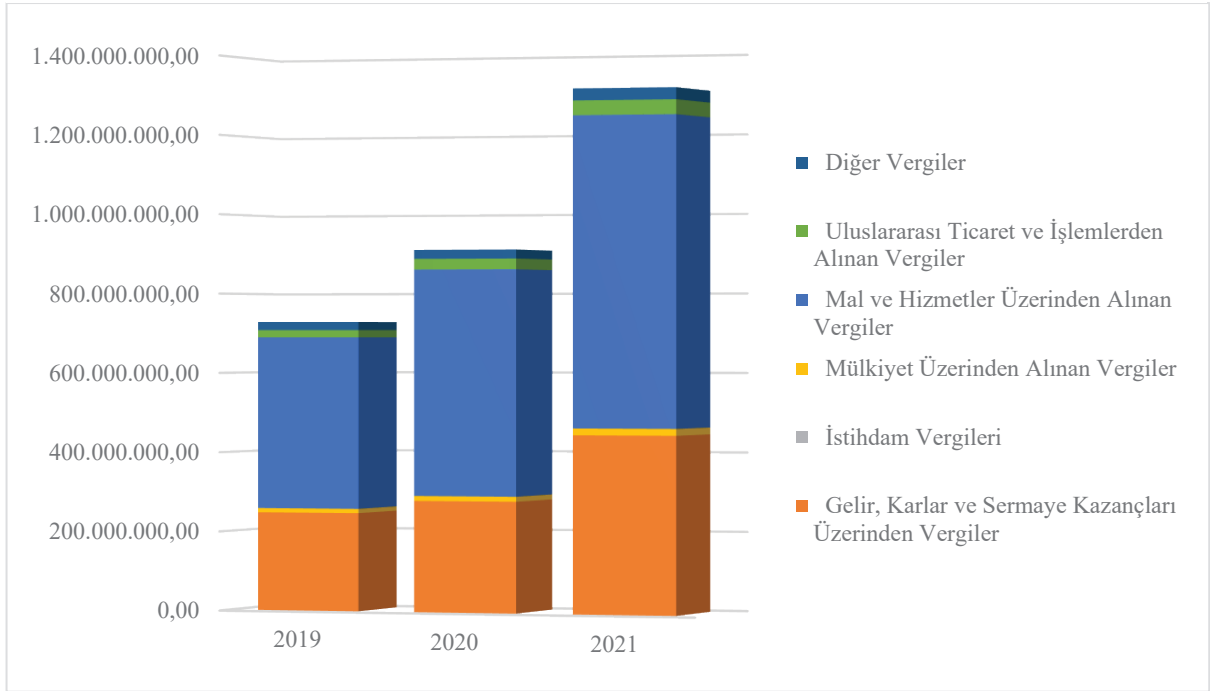
Gelir, Kârlar ve Sermaye Kazançları Üzerinden Vergiler, önceki yıla kıyasla yaklaşık %60 artarak 446.266.855.000,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bahse konu vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı yaklaşık %34 olmuştur.

Uluslararası Ticaret ve İşlemlerden Alınan Vergiler 2021 yılında 36.850.664.483,90 TL olmuştur. Bu tutarın toplam vergi geliri içindeki payı %3'e yaklaşmaktadır.

Diğer Vergiler önceki yıla kıyasla yaklaşık %34 artış göstererek 2021 yılında 30.120.803.425,70 TL olmuştur. Diğer vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı %2,30'dir.

Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler 2020 yılına kıyasla yaklaşık %36 artış göstererek 17.028.999.370,28 TL olmuştur. Söz konusu tutar, 2021 yılı vergi gelirlerinin yaklaşık %1,30'una tekabül etmektedir.

Şekil 6. Genel Yönetim Sektörü Vergi Gelirleri (Bin TL)

2.4.3. Giderler

Genel Yönetim sektörünün 2021 yılı giderlerine ilişkin bilgiler Tablo 4'te sunulmaktadır. Buna göre, 2021 yılında genel yönetim sektörü gideri 2.265.306.281.914,07 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, 2020 yılına kıyasla yaklaşık %30'luk artışa tekabül etmektedir.

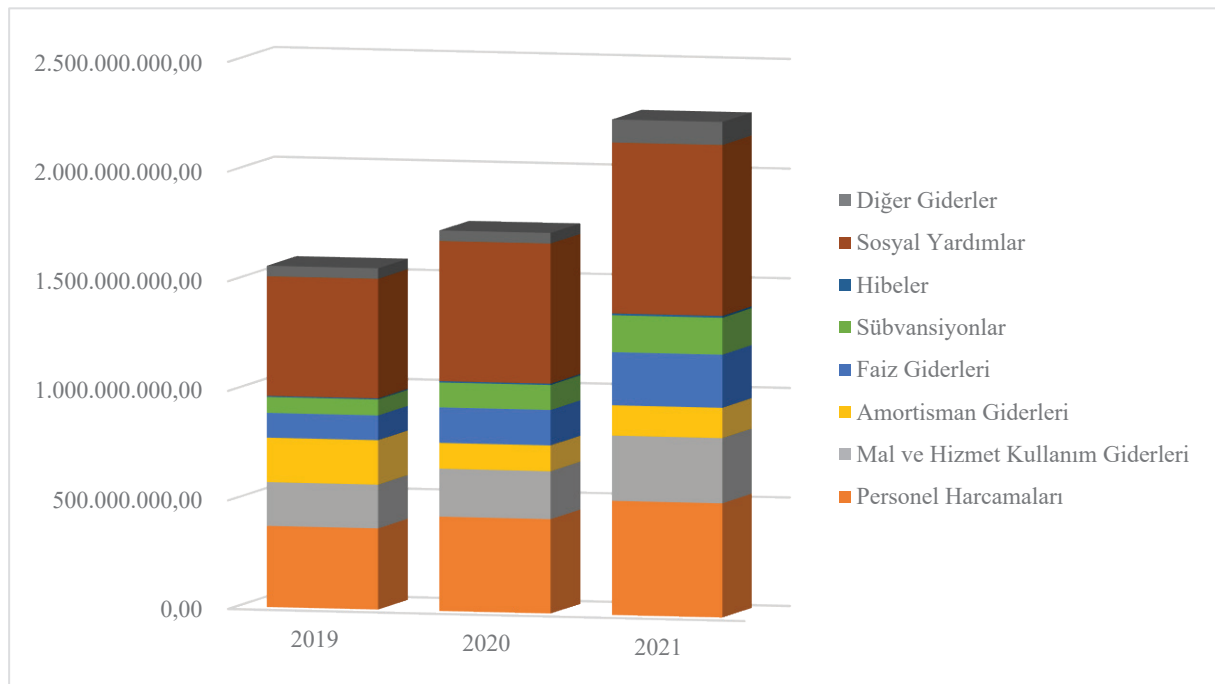
Tablo 4. 2021 Yılı Genel Yönetim Sektörü Giderleri

Tanım	2019	2020	2021	Bin TL		
				2021 Dikey Analiz	'19-'20	'20-'21
GİDER	1.562.103.912,08	1.741.384.930,17	2.265.306.281,91	100,00%	11,48%	30,09%
Personel Harcamaları	374.243.867,91	435.189.447,50	526.549.083,41	23,24%	16,28%	20,99%
Mal ve Hizmet Kullanım Giderleri	201.624.328,04	220.165.880,67	298.202.798,65	13,16%	9,20%	35,44%
Amortisman Giderleri	202.412.412,91	117.561.864,46	138.049.513,16	6,09%	-41,92%	17,43%
Faiz Giderleri	112.972.773,35	161.762.850,45	241.976.533,45	10,68%	43,19%	49,59%
Sübvansiyonlar	72.792.106,55	113.566.136,34	168.328.547,58	7,43%	56,01%	48,22%
Hibeler	4.914.733,35	6.337.467,95	8.342.803,42	0,37%	28,95%	31,64%
Sosyal Yardımlar	544.820.386,84	638.378.195,74	778.749.924,45	34,38%	17,17%	21,99%
Diğer Giderler	48.323.303,13	48.423.087,06	105.107.077,79	4,64%	0,21%	117,06%

2021 yılı genel yönetim sektörü giderleri içerisinde en yüksek payı %34,38 ile **Sosyal Yardımlar** almaktadır. Bahse konu yılda sosyal yardımların tutarı 778.749.924.453,28 TL olmuştur. Yapılan sosyal yardım tutarında önceki yıla kıyasla yaklaşık %22’lik artış görülmektedir.

Personel harcamaları 2021 yılında önceki yıla kıyasla yaklaşık %21 artarak 526.549.083.412,20 TL olmuştur. Personel harcamalarının toplam gider içindeki payı yaklaşık %23’tür.

Şekil 7. Genel Yönetim Sektörü Giderleri (Bin TL)

Mal ve Hizmet Kullanım Giderleri 2021 yılında 298.202.798.648,02 TL olmuştur. Bu tutar önceki yıla kıyasla yaklaşık %35’lik artışa işaret etmektedir. Mal ve Hizmet Kullanım Giderlerinin 2021 yılı toplam giderleri içindeki payı yaklaşık %13’tür.

Faiz Giderleri önceki yıla kıyasla yaklaşık %50 artışla 241.976.533.448,02 TL olmuştur. Bu tutar 2021 yılı toplam giderlerinin %10,68’ini oluşturmaktadır. 2021 yılında genel yönetim sektörünce ödenen faiz giderlerinin %79’luk kısmı Genel Yönetim Dışındaki Birimlere İç Borç Faiz Giderleri, %21’lik kısmı ise Dış Borç Faiz Giderleri olmuştur.

2.4.4. Varlıklar ve Yükümlülükler

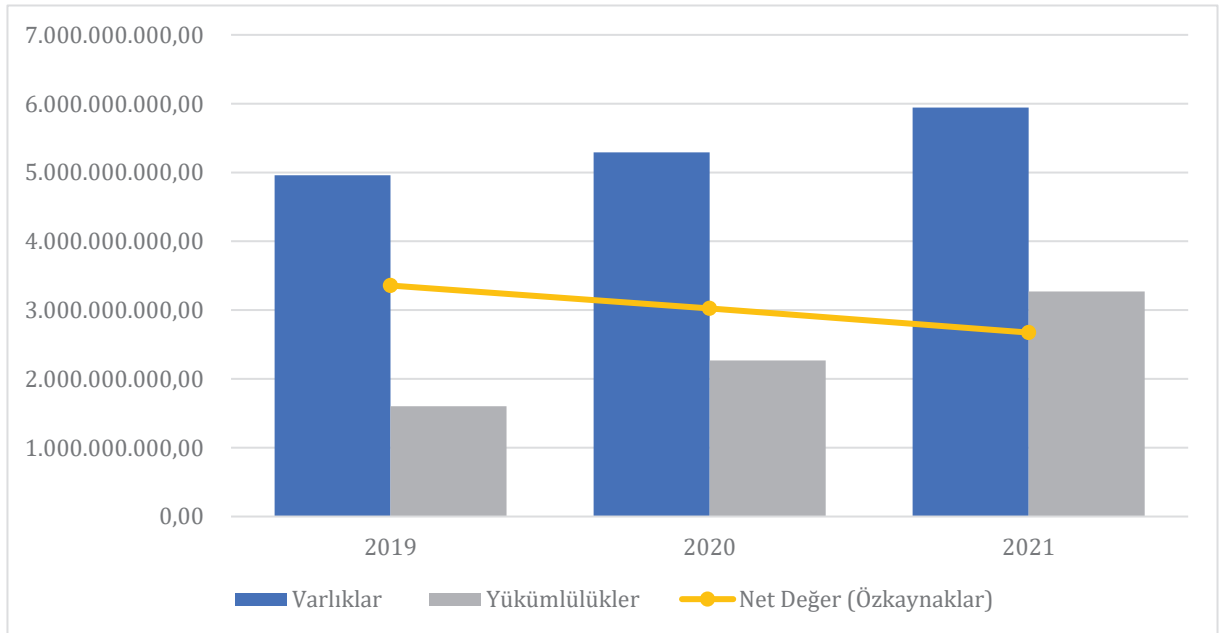
2021 yılında Varlıklar önceki yıla kıyasla yaklaşık %12'lik artışla 5.943.101.003.054,75 TL olmuştur. Mali varlıklar kaleminde 2021 yılında önceki yıla kıyasla yaklaşık %47'lik artış söz konusudur. Yükümlülükler tutarı ise aynı yılda yaklaşık %44'lük artışla 3.270.023.847.631,11 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5. Varlıklar ve Yükümlülükler

Tanım	Bin TL				
	2019	2020	2021	'19-'20	'20-'21
Varlıklar Toplamı	4.959.412.798,35	5.292.701.983,55	5.943.101.003,05	6,72%	12,29%
Mali Olmayan Varlıklar	4.315.551.509,05	4.370.957.972,13	4.589.759.723,27	1,28%	5,01%
Mali Varlıklar	643.861.289,31	921.744.011,42	1.353.341.279,78	43,16%	46,82%
Yükümlülükler	1.602.396.327,43	2.268.153.147,89	3.270.023.847,63	41,55%	44,17%
Net Değer (Öz Kaynaklar)	3.357.016.470,92	3.024.548.835,66	2.673.077.155,42	-9,90%	-11,62%

2020 ve 2021 yıllarında yükümlülüklerdeki artışın varlıklardaki artışa kıyasla daha fazla olduğu Tablo 5'in son iki sütununda görülmektedir. Bu durum, net değer ilgili yıllarda artarak azalmasına yol açmıştır.

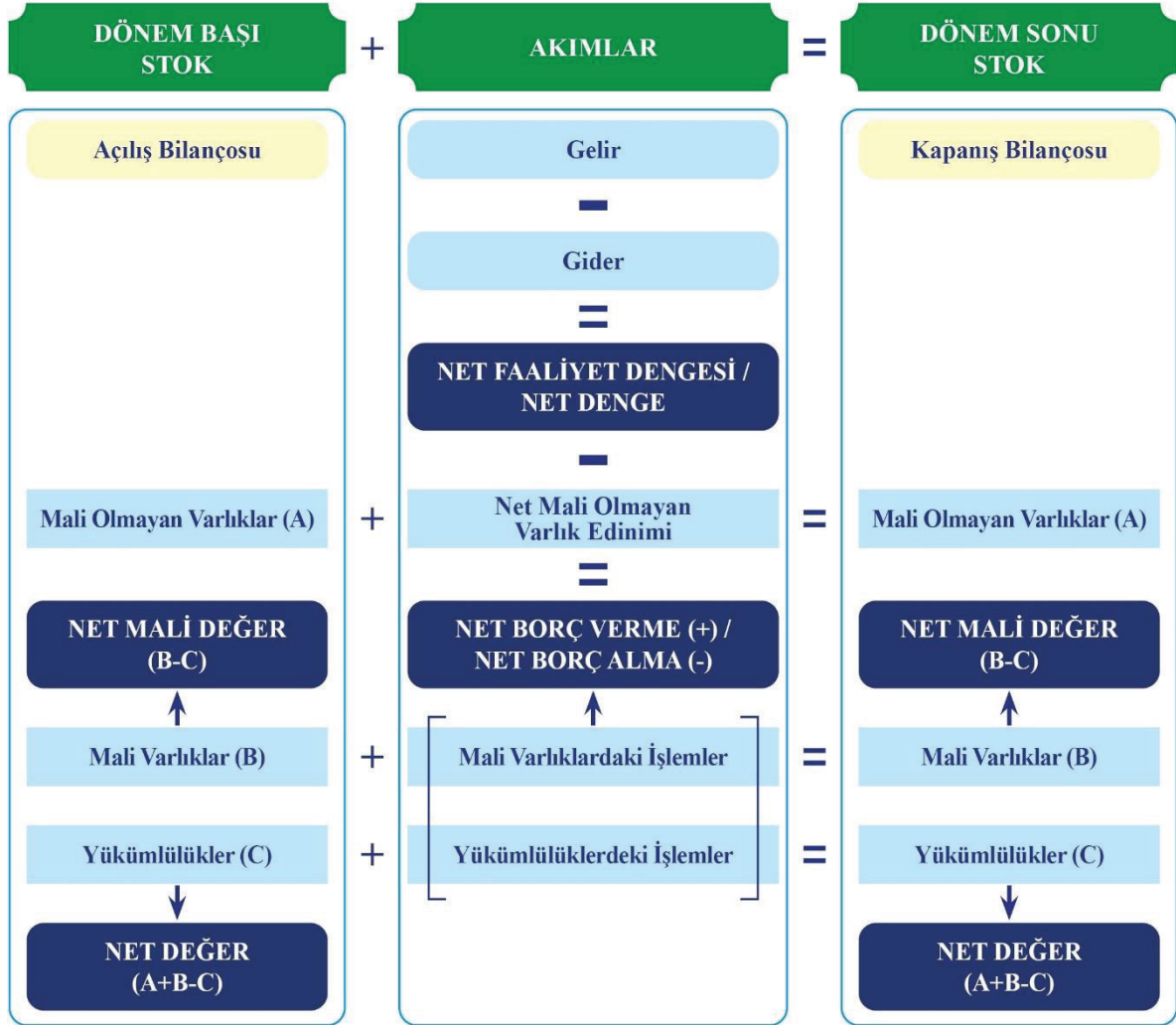
Şekil 8. Varlıklar ve Yükümlülükler (Bin TL)

3. TEMEL GÖSTERGE VE DENKLİKLERİN ANALİZİ

Mali istatistiklerin hazırlanmasına esas olan GFSM 2014’te temel olarak dört ana tablo öngörülmektedir. Bunlar; Faaliyet Tablosu, Mali Durum Tablosu, Diğer Ekonomik Akışlar Tablosu ile Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosudur. Bu bölümde bu tablolardan elde edilen temel gösterge ve denklıklar üzerinden yapılan analize yer verilmektedir.

Şekil 9. Devlet Mali İstatistikleri Analitik Çerçevesi

* Akımlar= İşlemler + Diğer Ekonomik Akımlar

Yukarıda bahsi geçen temel mali istatistik tablolarından brüt faaliyet dengesi, net borç verme/net borçlanma, net değer, nakit açık/fazlası olarak adlandırılan önemli gösterge ve denklıklere ulaşılmaktadır. Bu gösterge ve denklıklar makroekonomik analizlerin yapılmasına imkân sağlayarak, ulusal performansın değerlendirilmesine ve uluslararası karşılaştırılabilirliğe katkı sunmaktadır.

Yukarıdaki şekilde GFSM 2014'te öngörülen yatay ve dikey eşitlikler ile denge kalemlerinin hesaplanma prensiplerine yer verilmiştir. Buna göre, dönem başı stok durumu ile dönem içerisindeki akışların toplanması sonucunda dönem sonu stok mevcuduna, dolayısıyla kapanış bilançosundaki tutarlara ulaşılmaktadır.

Mali istatistik tablolarından üretilen temel gösterge ve denklilere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

3.1. BRÜT FAALİYET DENGESİ

$$\text{Brüt Faaliyet Dengesi} = \text{Gelirler} - (\text{Giderler} - \text{Amortisman Giderleri})$$

Brüt faaliyet dengesi, faaliyet tablosundan hesaplanmakta olup, gelirlerin giderleri (amortisman hariç) karşılama durumunu göstermektedir. Gelir kalemleri vergi, sosyal güvenlik primleri, hibe ve diğer gelirlerden oluşmakta iken; gider kalemleri personel, mal ve hizmet, faiz, sübvansiyon, hibe, sosyal yardım giderleri ve diğer giderlerden oluşmaktadır.

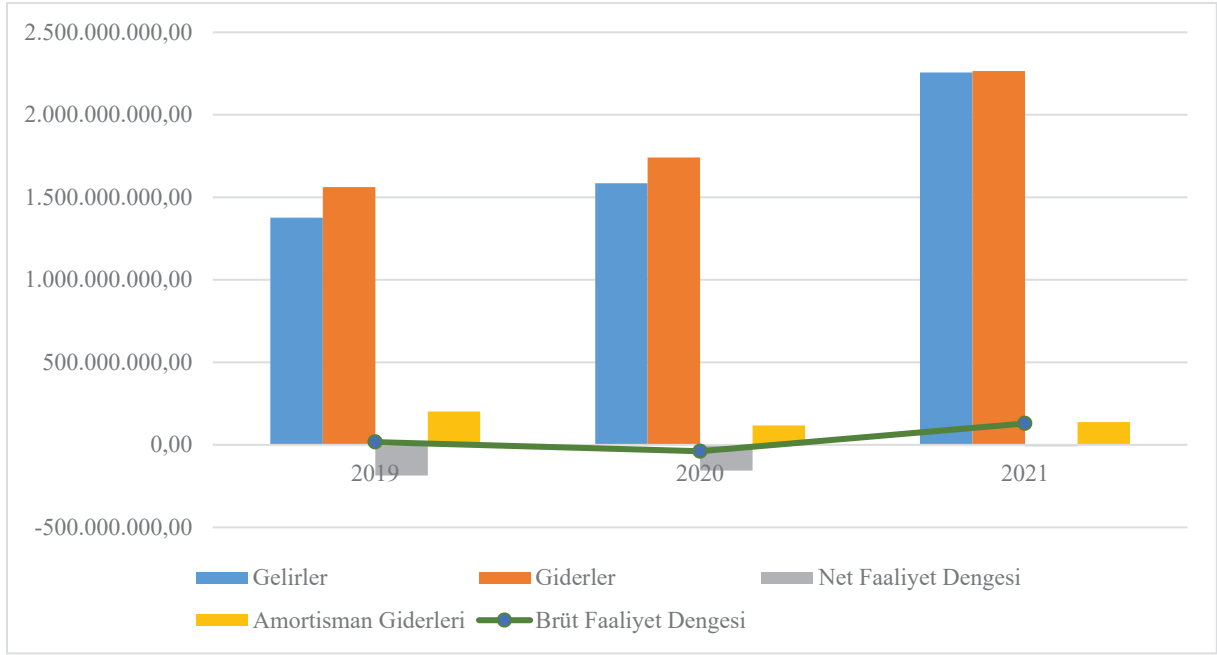
Brüt faaliyet dengesi cari yılda tahakkuk eden gelirler ve giderlerin (amortismanlar hariç) karşılaştırılmasını sağlayarak, cari faaliyetler sonucunda ortaya çıkan açık ya da fazlayı ortaya koymaktadır.

Tablo 6. Brüt Faaliyet Dengesi

Tanım	Bin TL				
	2019	2020	2021	'19-'20	'20-'21
Gelirler	1.376.633.532,05	1.585.183.821,41	2.256.974.374,81	15,15%	42,38%
Giderler	1.562.103.912,08	1.741.384.930,17	2.265.306.281,91	11,48%	30,09%
Net Faaliyet Dengesi*	-185.470.380,03	-156.201.108,75	-8.331.907,10	-15,78%	-94,67%
Amortisman Giderleri	202.412.412,91	117.561.864,46	138.049.513,16	-41,92%	17,43%
Brüt Faaliyet Dengesi**	16.942.032,88	-38.639.244,30	129.717.606,06	-328,07%	-435,71%
* Net Faaliyet Dengesi = Gelirler – Giderler					
** Brüt Faaliyet Dengesi = Gelirler – (Giderler – Amortisman Giderleri)					

Tablo 6'ya göre, brüt faaliyet dengesi 2021 yılında önceki yıla kıyasla yaklaşık %436'lık iyileşme sergileyerek 129.717.606.060,12 TL olmuştur. Bir başka ifadeyle, ilgili yıl gelirleri amortisman hariç giderleri karşılayabildiği için brüt faaliyet dengesi pozitif olmuştur.

Şekil 10. Brüt Faaliyet Dengesi (Bin TL)

3.2. NET BORÇ VERME (+)/NET BORÇLANMA (-)

Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-) = Gelirler – Harcamalar*

***Harcamalar = Giderler + Net Mali Olmayan Varlık Edinimi**

Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-), genel yönetim sektörünün bir ekonomideki diğer sektörlerle ve/veya yurt dışına mali kaynak sağlayıp sağlamadığını, ya da aksine bir ekonomideki diğer sektörlerin ve/veya yurtdışının sağladığı mali kaynakları kullanıp kullanmadığını gösteren özet bir ölçüdür. Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-) kaleminin pozitif olması kamu sektörünün ekonomideki diğer sektörlerle ve/veya yurtdışına finansman sağladığını, negatif olması ise kamu sektörünün ekonomideki diğer sektörler ve/veya yurtdışı tarafından sağlanan mali kaynakları kullandığını belirtir.

Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-) tutarı, Net Faaliyet Dengesi (Gelirler – Giderler) tutarından Net Mali Olmayan Varlık Edinimi tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanmaktadır.

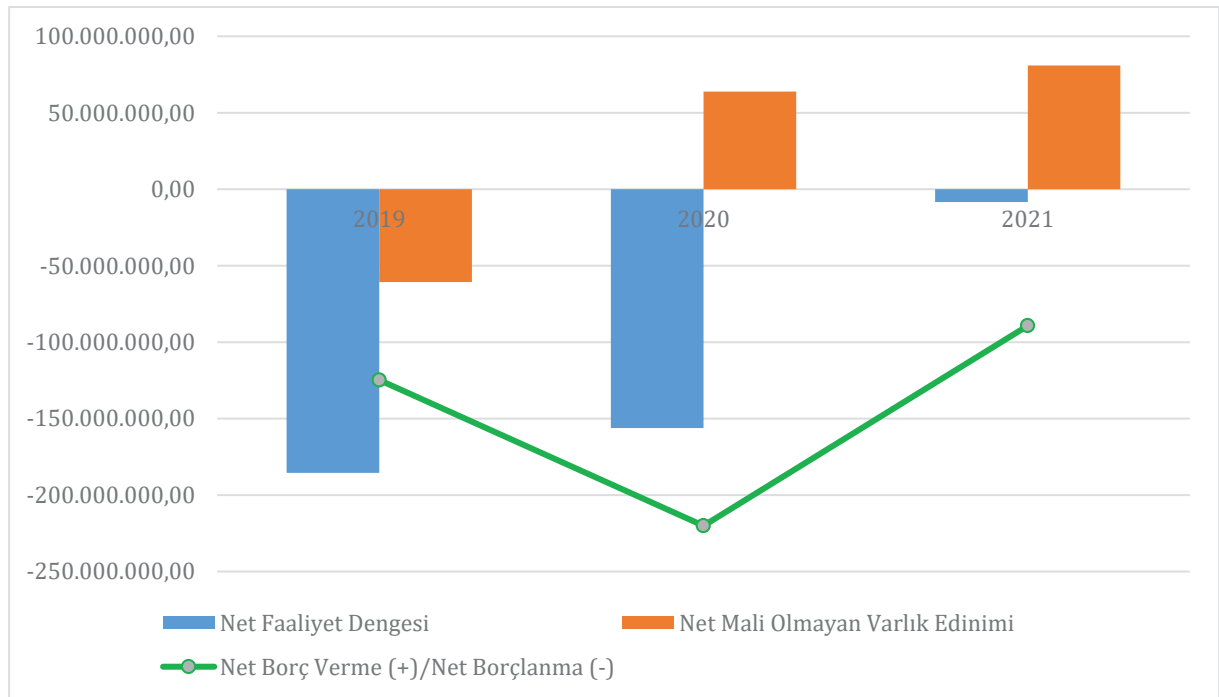
Tablo 7. Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-)

Tanım	Bin TL				
	2019	2020	2021	'19-'20	'20-'21
Net Faaliyet Dengesi	-185.470.380,03	-156.201.108,75	-8.331.907,10	-15,78%	-94,67%
Net Mali Olmayan Varlık Edinimi	-60.681.128,62	63.857.903,81	80.916.448,85	-205,24%	26,71%
Net Borç Verme (+)/Borçlanma (-)	-124.789.251,41	-220.059.012,57	-89.248.355,95	76,34%	-59,44%

Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-) dengesi 2021 yılında -89.248.355.951,43 TL olarak gerçekleşmiştir. Net Borç Verme (+)/Net Borçlanma (-) dengesinde önceki yıla kıyasla 2021 yılında yaklaşık %60'lık iyileşme görülmektedir. Net Borçlanma(-) gereğindeki iyileşmede, 2021 yılı net faaliyet dengesindeki iyileşmeye ilave olarak net mali olmayan varlık edinimindeki görece yavaş artışın etkili olduğu değerlendirilmektedir.

2021 yılında Net Mali Olmayan Varlık Edinimi 80.916.448.847,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar, önceki yıla kıyasla yaklaşık %27'lik bir artışa işaret etmektedir.

Şekil 11. Net Borç Verme (+) / Net Borçlanma (-) (Bin TL)

3.3. NET DEĞER (ÖZ KAYNAKLAR)

Net Değer (Öz Kaynaklar) = Varlıklar - Yükümlülükler

Net Değer (Öz kaynaklar), varlıklar toplamından yükümlülükler toplamının düşülmesi suretiyle hesaplanmaktadır. Mali durum tablosu, varlık ve yükümlülüklerin belirli bir tarihteki stok durumlarının değerlerini gösteren tablodur. Bu tablodan elde edilen ve “Net Değer” olarak adlandırılan denge kalemi, genel yönetim sektörünün varlık ve yükümlülük durumuna ilişkin analizlerin yapılmasına olanak sağlar. GFSM 2014’teki terminolojiden farklı olarak mevzuatımızda net değer kalemi için “Öz kaynaklar” ifadesi kullanılmaktadır.

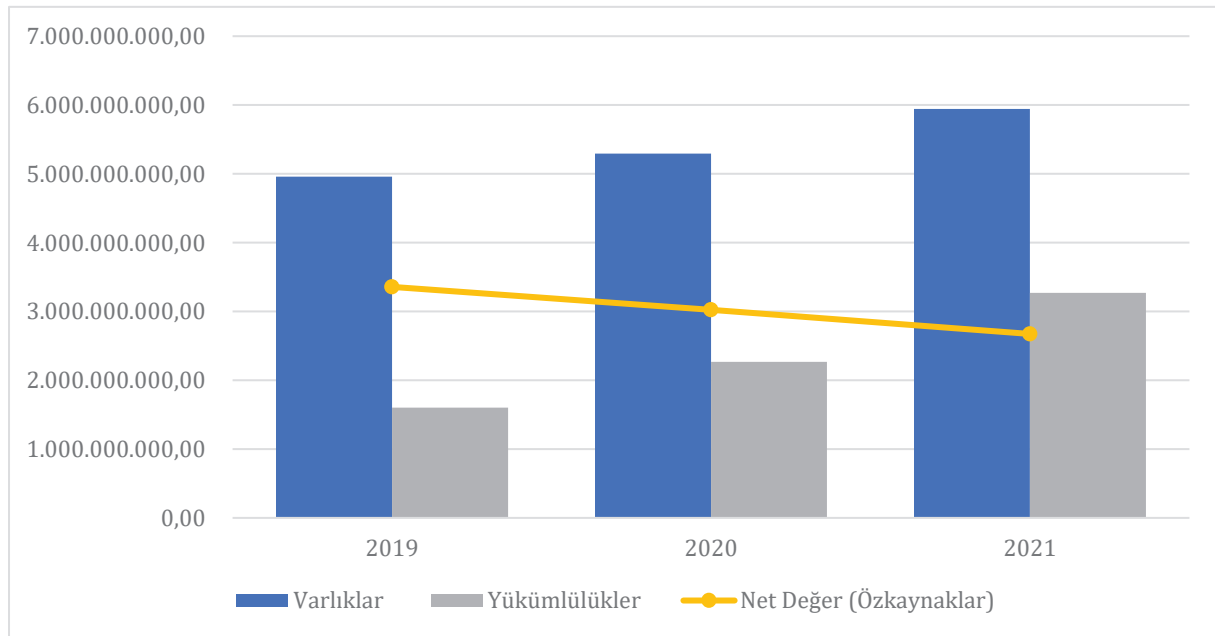
Bir yıl boyunca net değerdeki değişim, gelir ve gider işlemlerinden ve diğer ekonomik akışlardan kaynaklanan değişikliklerin toplamıdır. Net değeri ve net değer değişimine neden olan kalemleri analiz etmek maliye politikalarının sürdürülebilirliğini değerlendirme olanağı sağlamaktadır.

Tablo 8. Net Değer

Tanım	Bin TL				
	2019	2020	2021	'19-'20	'20-'21
Varlıklar Toplamı	4.959.412.798,35	5.292.701.983,55	5.943.101.003,05	6,72%	12,29%
Mali Olmayan Varlıklar	4.315.551.509,05	4.370.957.972,13	4.589.759.723,27	1,28%	5,01%
Mali Varlıklar	643.861.289,31	921.744.011,42	1.353.341.279,78	43,16%	46,82%
Yükümlülükler	1.602.396.327,43	2.268.153.147,89	3.270.023.847,63	41,55%	44,17%
Net Değer (Öz Kaynaklar)	3.357.016.470,92	3.024.548.835,66	2.673.077.155,42	-9,90%	-11,62%

Genel Yönetim sektörünün net değeri (öz kaynaklar) 2021 yılında 2.673.077.155.423,63 TL olmuştur. Önceki yıla kıyasla Net Değer kaleminde yaklaşık %12'lik azalma söz konusudur. Varlıklarda meydana gelen yaklaşık %12'lik artışa karşın, yükümlülüklerdeki yaklaşık %44'lük artışın net değerde görülen azalışta etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Şekil 12. Net Değer (Bin TL)

3.4. NET MALİ DEĞER

Net Mali Değer = Mali Varlıklar - Yükümlülükler

Net Mali Değer mali varlıkların stok değerinden mali yükümlülüklerin stok değerinin düşülmesi suretiyle hesaplanmaktadır. Bu gösterge genel yönetim sektörünün borçlarına karşılık ne kadarlık likit varlık (nakit, mevduat, alacak, hisse senedi vb.) sahibi olduğunu göstermektedir.

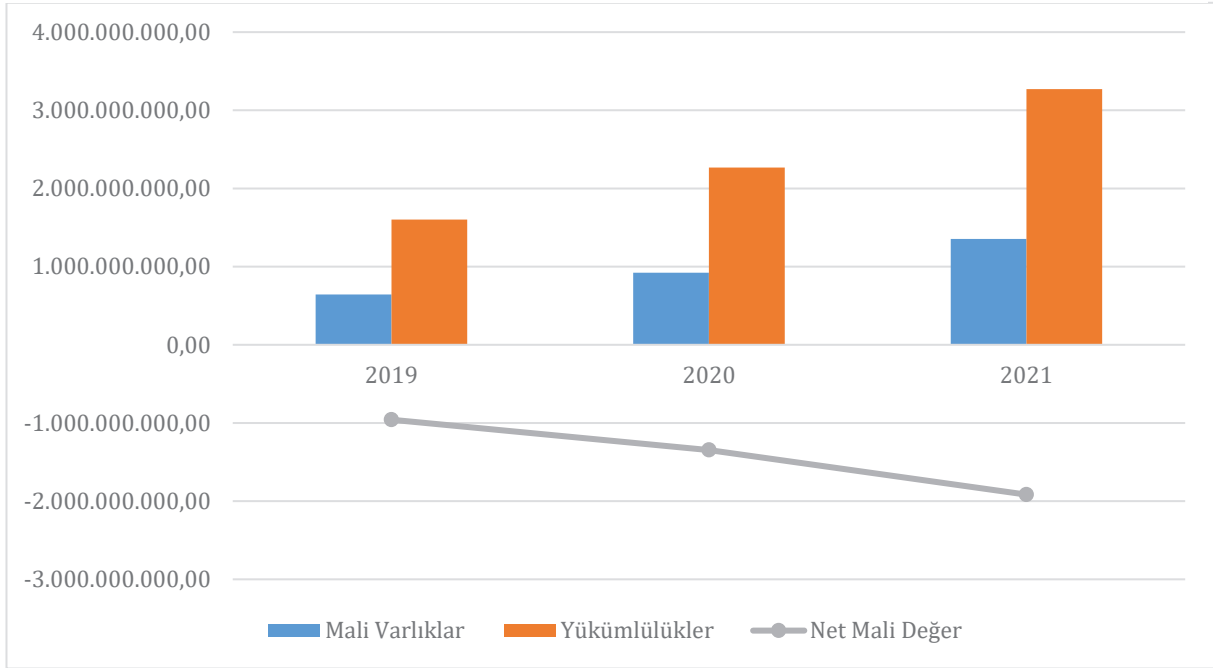
Net mali değer, finansman dengesini dolayısıyla net borç pozisyonunu ortaya koyması açısından önemli bir göstergedir. Mali olmayan varlıkları içermediğinden, arazi vb. gibi sabit varlık oranı yüksek ülkelerde, finanse edilmesi gereken açığın tutarını göstermesi açısından net değerden daha anlamlı bir gösterge olarak kabul edilmektedir.

Tablo 9. Net Mali Değer

Tanım	Bin TL				
	2019	2020	2021	'19-'20	'20-'21
Mali Varlıklar	643.861.289,31	921.744.011,42	1.353.341.279,78	43,16%	46,82%
Yükümlülükler	1.602.396.327,43	2.268.153.147,89	3.270.023.847,63	41,55%	44,17%
Net Mali Değer	-958.535.038,12	-1.346.409.136,47	-1.916.682.567,85	40,47%	42,36%

Tablo 9'a göre genel yönetim sektörü net mali değeri 2021 yılında önceki yıla kıyasla yaklaşık %42'lik azalma göstererek -1.916.682.567.848,58 TL olmuştur. Tabloya göre, genel yönetim sektörünün yükümlülükleri son 3 yıl boyunca mali varlıklarından fazla olmuş, bu durum da net mali değer son 3 yılda negatif seyretmesine yol açmıştır.

Şekil 13. Net Mali Değer (Bin TL)

3.5. NAKİT DENGESİ

Nakit Dengesi = Faaliyetlerden (Gelir-Gider) Sağlanan Nakit Akışı - Mali Olmayan Varlıklardaki Yatırımlardan Kaynaklanan Nakit Akışı

Nakit dengesi [nakit fazlası (+)/ nakit açığı(-)], nakit kaynak ve kullanımları tablosundan elde edilmektedir. Bu tablo, nakit ve benzeri varlıkların giriş ve çıkışlarını takip ederek likiditede meydana gelen değişimleri göstermektedir. Söz konusu nakit benzeri varlıklar, kısa vadede paraya dönüştürülebilen likiditesi yüksek varlıklardır.

Nakit dengesi, negatif olması halinde devletin faaliyetlerini finanse edebilmek için piyasadan borçlanması gereken tutarı; pozitif olması halinde ise, devletin piyasanın kullanımına nakdi olarak sağlayabileceği kaynak miktarını ifade eden önemli bir göstergedir.

Tablo 10'da genel yönetim sektörünün 2021 yılına ilişkin nakit dengesi kalemleri yer almaktadır. Buna göre 2021 yılında gelirden kaynaklanan nakit girişi önceki yıla kıyasla %38,25 artışla 2.134.276.763.240,15 TL olmuş iken, gider kaynaklı nakit çıkışı önceki yıla kıyasla %30'luk artış ile 1.972.783.459.545,05 TL olmuştur. **Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Girişi** önceki yıla kıyasla yaklaşık %514'lük artışla 161.493.303.695,10 TL olarak gerçekleşmiştir.

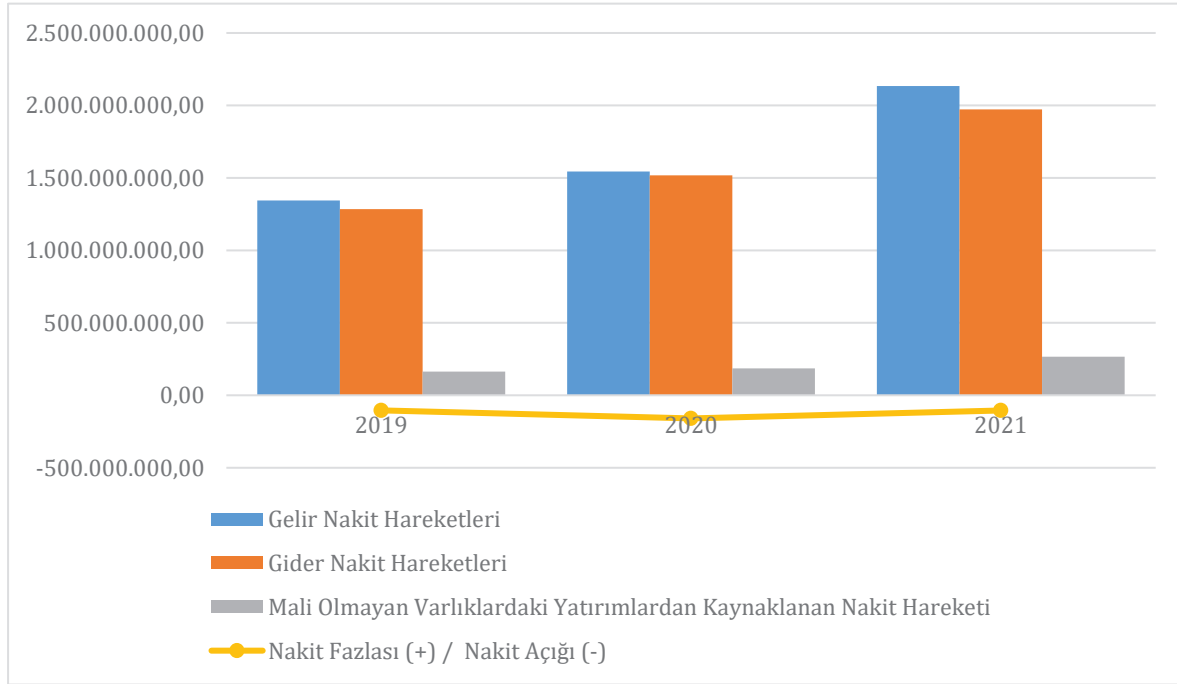
Tablo 10. Nakit Dengesi

Tanım	2019	2020	2021	19-'20	20-'21
Gelir Nakit Hareketleri	1.343.980.354,61	1.543.807.243,67	2.134.276.763,24	14,87%	38,25%
Gider Nakit Hareketleri	1.284.889.731,93	1.517.491.321,54	1.972.783.459,55	18,10%	30,00%
Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Girişi	59.090.622,68	26.315.922,12	161.493.303,70	-55,47%	513,67%
Mali Olmayan Varlıklardaki Yatırımlardan Kaynaklanan Nakit Hareketi*	163.213.447,54	185.811.055,01	266.348.854,94	13,85%	43,34%
Nakit Fazlası (+)/Nakit Açığı (-)	-104.122.824,87	-159.495.132,89	-104.855.551,24	53,18%	-34,26%

*Pozitif olması nakit çıkışı olduğu, negatif olması nakit girişi olduğu anlamına gelmektedir.

Mali olmayan varlıklardaki yatırımlardan kaynaklanan nakit çıkışı ise 2021 yılında 266.348.854.936,45 TL'dir. Buna göre, 2021 yılında nakit açığı tutarı 104.855.551.241,35 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu durum 2020 yılına kıyasla nakit açığında yaklaşık %34'lük iyileşmeye işaret etmektedir.

Şekil 14. Nakit Fazlası (+)/Nakit Açığı (-) (Bin TL)

3.6. NAKİT STOKUNDAKİ NET DEĞİŞİM

$$\text{Nakit Stokundaki Net Değişim} = \text{Nakit Fazlası (+) /Nakit Açığı (-)} + \text{Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Girişi}$$

Nakit stokundaki net değişim, devletin likiditesinin değerlendirilmesi için kullanılan bir göstergedir. Bu denge kalemi, ilgili dönemde faaliyetlerin, yatırımların ve finansman faaliyetlerinin nakit stokuna etkisini göstermektedir.

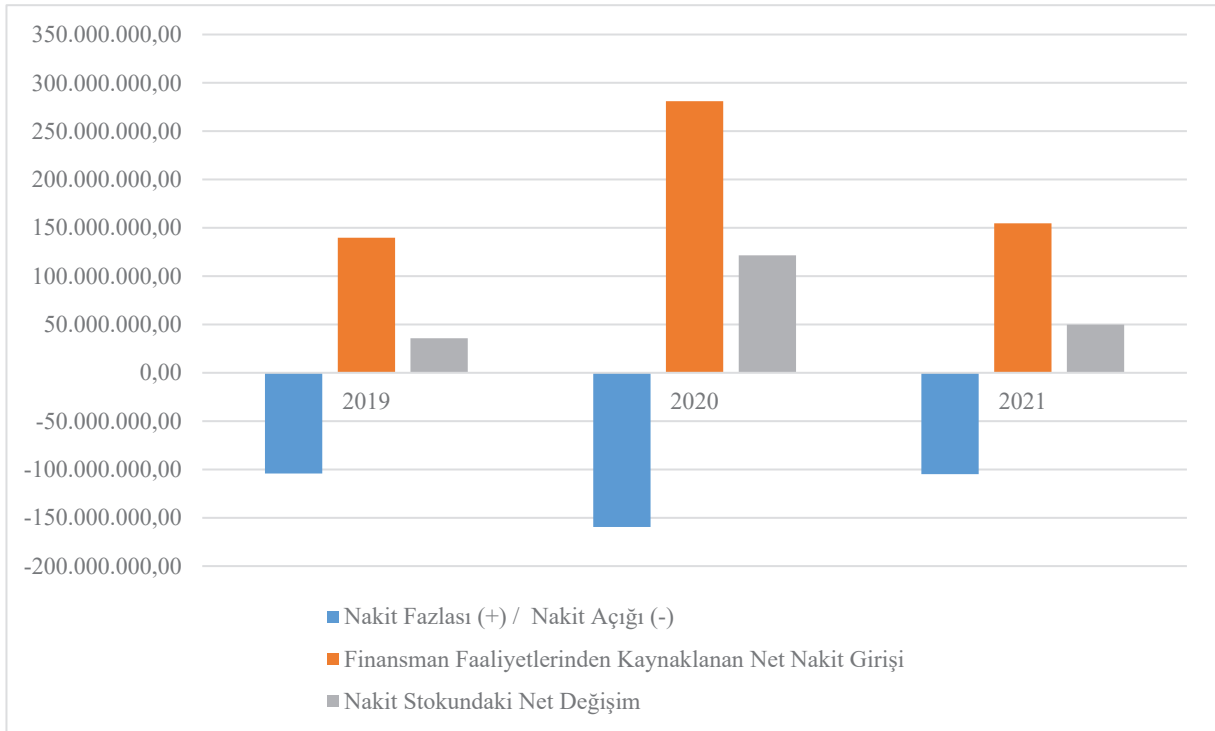
Nakit Stokundaki Net Değişim, Nakit Fazlası (+)/Nakit Açığı (-) kalemi ile Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Girişi kaleminin toplanması suretiyle elde edilmektedir.

Tablo 11. Nakit Stokundaki Net Değişim

Tanım	2019	2020	2021	Bin TL	
				19-'20	20-'21
Nakit Fazlası (+) / Nakit Açığı (-)	-104.122.824,87	-159.495.132,89	-104.855.551,24	53,18%	-34,26%
Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Girişi	139.815.299,86	281.033.314,38	154.699.214,43	101,00%	-44,95%
Nakit Stokundaki Net Değişim	35.692.474,99	121.538.181,49	49.843.663,18	240,51%	-58,99%

Tablo 11'e göre, Nakit Stokundaki Net Değişim 2021 yılında önceki yıla kıyasla yaklaşık %59'luk azalma ile 49.843.663.184,62 TL olmuştur.

Şekil 15. Nakit Stokundaki Net Değişim (Bin TL)

4. 2021 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİKLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

2021 yılı Genel Yönetim Mali İstatistikleri 5018 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesi gereğince Sayıştay tarafından hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından değerlendirilmiştir.

Hazırlanma bakımından yapılan değerlendirmede, genel yönetim sektörünün kapsamı, kaynak verilerin birleştirilme usulleri ve hesap planlarının birbirleri ile uyumlu olup olmadıkları, uyumlaştırma aşamasında yapılan çalışmalarla ilgili açıklamalara dipnot ve açıklamalar kısmında yer verilip verilmediği, öte yandan verilerin derlenme süreci ve bu süreçte uygulanacak istatistiksel yöntemlerin geçerliliği hususları ele alınmıştır.

Yayımlanma bakımından yapılan değerlendirme, mali istatistik tablolarının mevzuatta öngörülen süre ve usule uygun olarak yayımlanıp yayımlanmadığı yönünde yapılmıştır.

Doğruluk ve güvenilirlik bakımından yapılan değerlendirme, verilerin derlenmesinde uygulanan prosedürler ve konsolidasyon aşamaları da dahil olmak üzere, konsolide tabloların doğruluk ve güvenilirliğinin değerlendirilmesini içermektedir.

Önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından yapılan değerlendirme ise mali istatistik tablolarının; Yönetmelik, GFSM 2014, uluslararası kabul görmüş standart ve kılavuzlara uygun olup olmadığı açısından yapılmıştır.

Bu kriterler kapsamında yapılan değerlendirmeler neticesinde ulaşılan tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

4.1. HAZIRLANMA VE YAYIMLANMA BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Mali istatistikler, Bakanlık tarafından muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve Yönetmelikte belirlenen yöntemler çerçevesinde hazırlanır ve yayımlanır.

Genel yönetim mali istatistik tablolarının Bakanlık tarafından mevzuatta öngörülen takvim ve usule uygun olarak yayımlandığı görülmüş olup bu kapsamda yayımlanma kriterine uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Mali istatistiklerin hazırlanma süreci ise kurumlardan mizanların temin edilmesiyle

başlayarak verilerin kontrol edilmesi ve dondurulması, sonrasında GFSM 2014’te yer alan sınıflandırmaya uygun hale dönüştürülmesi ve bu verilere istatistiksel yöntemlerin uygulanması sonucu mali istatistik tablolarının yayımlanmaya hazır hale getirilmesini kapsadığından bu süreçte kamu idarelerinin yöneticileri de gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.

Hazırlanma kriteri açısından eksik ve yetersiz olduğu değerlendirilen hususlara aşağıda yer verilmektedir.

4.1.1. Kullanılan İstatistiksel Yöntemler Hakkında Yeterli Bilgi Verilmemesi

Mali istatistik tabloları esas olarak kurumların mizanlarından üretilmekle birlikte muhasebe yönetmeliklerine göre hazırlanan söz konusu mizanların GFSM 2014’te öngörülen metodolojiye uygun hale getirilmesi amacıyla Bakanlık tarafından çeşitli istatistiksel yöntemler uygulanmaktadır. Yapılan bu işlemler hakkında yeterli bilgi verilmemesine ilişkin tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

a) Metaverilerin yeterli ve açıklayıcı bilgi içermemesi

Genel Yönetim Mali İstatistikleri, Bakanlık tarafından mevzuatta öngörülen takvime uygun olarak metaveri ile birlikte yayımlanmaktadır. Yönetmelik’e göre metaveri; mali istatistiklerin tanımları, yayımlanma dönemi, kurumsal kapsamı, hazırlanma amacı, veri derleme şekli, hazırlama yöntemleri, dayanakları ve iletişim bilgilerini içeren kaynağı ifade etmektedir. Ancak yayımlanan standart metaveriler, tablo bazında veri derleme şekli, veri kaynakları ve hazırlanma yöntemleri hakkında yeterli detayda bilgi içermemektedir.

Yapılan incelemelerde merkezi yönetim alt sektörü Mali Durum Tablosunda açık koşullu yükümlülükler ve kamu garantili borçlara ilişkin yer alan açıklayıcı notların Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünden; sosyal güvenlik kurumları alt sektörüne ilişkin cari transferlerin Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosundaki fonksiyonel kodunun tespit edilmesinde sosyal güvenlik kurumlarından alınan ek bilgiden faydalandığı ancak bu hususların metaveride açıklanmadığı görülmüştür.

Metaveride açık olarak ifade edilmeyen bir diğer husus ise eliminasyon sürecinde işlem türü bazında hangi istatistiksel yöntemin kullanıldığıdır. Yayımlanan metaverilerde, konsolidasyon işlemi karşılıklı olarak elimine edilecek tutarların eşit olmasının esas olduğu belirtilmiş, bununla birlikte eşit olmaması halinde uygulanabilecek istatistiksel yöntemler teorik

olarak açıklanmıştır. Ancak, tablolar itibarıyla yapılan düzeltme tutarı ve hangi işlemler için hangi istatistiki yöntemin uygulandığı belirtilmemiştir.

Metaveriler aracılığıyla tabloların hazırlanma yöntemi, kullanılan istatistiki yöntemler ve düzeltilen tutarlar hakkında daha detaylı bilgi verilmesi, mali istatistiklerin Yönetmelik'te belirtilen açıklık ilkesine daha uygun olarak hazırlanmasına katkı sağlayacaktır.

b) Gelir ve Faaliyet Tablolarındaki nakit uyarlaması tutarlarının açıklanmaması

Mali istatistik tabloları temelde tahakkuk esaslı muhasebe kayıtlarına dayanmakta, gelir, gider ve işlemler için tahakkuk tutarları esas alınmaktadır. Ancak bu kuralın bir istisnası olarak GFSM 2014'e göre vergi ve sosyal güvenlik prim gelirleri için nakit uyarlaması yapılmaktadır.

Vergi ve sosyal güvenlik prim gelirlerinin tahakkuk eden kısmı ile fiilen tahsil edilebilecek kısmı arasında, mevzuattan veya mükelleflerden kaynaklanan sorunlar nedeniyle farklılıklar oluşabilmektedir. Bu farklılıkları ortadan kaldırmak için GFSM 2014, tahakkuk kayıtları yerine tahsil edilen tutarların kullanılmasına imkân tanımaktadır.

Gelir Tablosu ve Faaliyet Tablosu oluşturulurken; vergi ve sosyal güvenlik prim gelirleri ile vergi gibi kabul edilen bazı gelir türleri için tahakkuk tutarlarının kaydedildiği 600 Gelirler hesabı yerine tahsilat tutarlarının kaydedildiği 800 Bütçe gelirleri hesabında kayıtlı olan tutarlar kullanılmaktadır. Tablolara ilişkin metaverilerde hangi gelir türlerinde nakit uyarlaması yapıldığı açıklanmakla birlikte söz konusu gelir türlerinde yapılan nakit uyarlaması tutarlarına yer verilmemektedir.

4.1.2. Dipnotların Yeterli, Açık ve Anlaşılır Şekilde Düzenlenmemesi

Mali istatistik tablolarının doğru yorumlanması için dipnotlarının yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak tablo dipnotlarında bazı açıklamaların eksik olduğu değerlendirilmektedir.

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinin altıncı fıkrasında Faaliyet Tablosunda yer alan Net Borçlanma/Borç Verme Gereği'nin, mali varlık ve yükümlülüklerin net değişimleri arasındaki farka eşit olması gerektiği; aksi halde aradaki farkın, tablo dipnotlarında açıklanacağı ifade edilmektedir. Ancak, tablo dipnotlarında yalnızca fark tutarları belirtilmekte, bu farkın ne ifade ettiği ya da kaynağına ilişkin bir açıklama yapılmamaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 14'üncü maddesinde de Öz Kaynaklardaki Değişimler Tablosunda

yer alan öz kaynakların dönem başındaki tutarı ile dönem içerisinde öz kaynakları etkileyen akımların toplamının, dönem sonu öz kaynak tutarına eşit olması gerektiği, aksi halde aradaki farkın tablo dipnotlarında açıklanması gerektiği ifade edilmiştir. Ancak dönem başı öz kaynak tutarına yıl içi işlem tutarları eklendiğinde yılsonu öz kaynak tutarına ulaşılamamakta, yalnızca fark tutarı belirtilmekte, bu farkın ne ifade ettiği ya da kaynağına ilişkin herhangi bir açıklama yapılmamaktadır.

Söz konusu farkların gerekçeleri ile birlikte tablo dipnotlarında açıklanması, tablo kullanıcılarına tam ve açık bilgi sunulması açısından önem arz etmektedir.

4.1.3. Muhasebe Kodlarının GFS Kodlarına Dönüştürülmesinde Hatalı Uygulamalar Yapılması

Mali istatistiklerin derlenmesi sürecinde, Muhasebe Yönetmeliklerine göre hazırlanan mizanlarda yer alan hesap kodları analiz edilerek, GFS kod yapısına uygun hale dönüştürülmekte ve varlık, yükümlülük gelir ya da giderlere ilişkin GFS kodları ile ilişkilendirilerek tablolara yansıtılmaktadır. Bu süreçte tüm hesaplar bazında detaylı bir çalışma yapılmakta, gerekli hallerde işlemin mahiyetini doğru tespit etmek amacıyla yevmiye kaydı detayına inilmektedir. Yapılan incelemelerde bazı hesap kodlarının GFS dönüşümlerinde hatalar olduğu ve aynı türden işlemlerin sektörler bazında bakıldığında tutarlı kodlanmadığı görülmüş olup, buna ilişkin tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

- 190 Devreden katma değer vergisi, 191 İndirilecek katma değer vergisi ile 391 Hesaplanan katma değer vergisi hesapları, Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosuna sektörler itibarıyla uyumsuz GFS kodları verilerek yansıtılmaktadır. 190 ve 191 no.lu hesaplara merkezi yönetim bütçe içi ve bütçe dışı alt sektörü ile mahalli idareler sektöründe 312 Stoklar hesabı; 391 no.lu hesaba ise merkezi yönetim bütçe içi ile bütçe dışı alt sektörü ile mahalli idareler alt sektöründe 14 Diğer gelirler şeklinde farklı GFS kodları verilmiştir. İlgili hesaplara sektörler itibarıyla uyumlu GFS kodu verilmesi gerekmektedir.

4.1.4. Bakanlık Tarafından Üretilmeyen Verilerle İlgili Olarak Diğer Kamu İdareleriyle Ortak Bir Çalışma Yapılmaması

Mali İstatistik Yönetmeliği'ne göre mali istatistik tabloları tarafsız, şeffaf, güvenilir, ihtiyaca uygun, zamanında ve uluslararası standartlara uyumlu bir bütün olarak hazırlanır ve yayımlanır.

Bakanlık tarafından üretilen bazı mali tablolarda yer alan belirli hesap grupları ile ilgili verilerin Bakanlık tarafından üretilmediği ve bu hususun ilgili tablonun dipnotunda açıklandığı görülmüştür. Yapılan incelemede bu verilerin başka kamu idareleri tarafından üretildiği fakat Bakanlığın bu verileri ilgili kurumlardan talep etmediği anlaşılmıştır. Örneğin Mali Durum Tablosunda “Ulusal Tanıma Göre Brüt Devlet Borcu” hesabı ile ilgili verinin üretilmediği belirtilse de bu verinin Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü tarafından üretildiği anlaşılmıştır.

Bakanlık tarafından üretilmeyen verilere ilişkin olarak, ilgili kamu idareleri ile çalışma yapılmak suretiyle söz konusu verilerin mali tablolara yansıtılması önem arz etmektedir.

4.2. DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Doğruluk ve güvenilirlik bakımından değerlendirme, genel yönetim mali istatistik tablolarını oluşturan merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerine ait mali istatistik tabloları ve konsolidasyon aşamalarının doğruluk ve güvenilirliğini içerecek şekilde yapılmıştır. Bu kapsamda yapılan tespit, değerlendirme ve önerilere aşağıda yer verilmektedir.

4.2.1. Tabloların GFSM 2014'e Uyarlanması Kapsamında Yapılan İşlemlere İlişkin Değerlendirme

Mali istatistikler, uluslararası kabul görmüş standart ve kılavuzlar ile Yönetmelik'e uygun olarak kapsamdaki idarelerin mizan verilerinin derlenmesiyle oluşturulmaktadır. Söz konusu derleme çalışmaları kapsamında ulusal mevzuat hükümleri uyarınca ve detaylı hesap planları çerçevesinde hazırlanan kurum mizanları, uluslararası standart olarak kabul edilen GFS metodolojisinin kod yapısı ile uyumlu hale getirilerek konsolide edilmektedir.

Bahse konu uyumlaştırma süreci işlemlerin yeniden sınıflandırılması ve ekonomik mahiyetlerine uygun olacak şekilde yeniden düzenlenmesi, nakit ve/veya zaman uyarlaması gibi çeşitli istatistiki yöntemlerin kullanımını gerektirmektedir.

Nitekim Yönetmelik'in 9'uncu maddesi ile de Bakanlık bu yöntemlerin uygulanması hususunda açıkça yetkilendirilmiştir. Bu noktada yapılan işlemlerin, Yönetmelik ve GFSM 2014'te öngörülen temel ilkelere uygun tesis edilmesi önemlidir. Bununla beraber GFSM 2014, yukarıda bahsi geçen istatistiki yöntemleri soyut ve temel ilkeler bağlamında ortaya koyarken, Yönetmelik'te de sadece eliminasyon sırasında kullanılan yöntemlere ilişkin açıklayıcı metodolojik bilgilere yer verilmiştir.

Hatalı işlemlerin düzeltilmesi ile mali tabloların doğruluk ve güvenilirliğini etkileyen hususlara ilişkin istatistiki yöntemlerin, işlemlerin gerçek ekonomik mahiyetlerini ortaya çıkaracak şekilde uygulanması için Bakanlığın ilgili kurumlarla işbirliği halinde olması gerekmektedir. Ancak kapsama dâhil kurumların yaygınlığı ve veri sayısının fazlalığı, veri derleme sürecinin bu şekilde yürütülmesini zorlaştırmaktadır. Örneğin; öz kaynak hesapları, kayıtların mahiyetine ilişkin değerlendirme yapılabildiği ölçüde ilgili tablolarla ilişkilendirilirken, değerlendirme yapılamayan hesaplardaki tutarlar ise istatistiksel hataya yol açarak yatay ve dikey dengeleri bozan bir fark olarak tablo dipnotlarına yansımaktadır.

Yönetmelik'te uyarlama işlemlerine ilişkin metodolojinin açık olarak düzenlenmemesi ve kurumlarla ilişkilerdeki güçlükler, işlemlerin her sektörde veri derleyicinin kanaati ve detay bilgiye (muhasabe kaydı vb.) erişme düzeyine göre yapılmasına sebep olmaktadır. Nitekim bütçe içi kurumlarda muhasabe verisinin detayına ulaşılabilirdiği için istatistiki yöntem uygulanabilirken, mahalli idareler, sosyal güvenlik kurumları ve bütçe dışı kurumlar sektöründe mizanların dayanağı yevmiyelere ulaşamadığı için bu yöntemler daha sınırlı düzeyde uygulanmaktadır.

Söz konusu istatistiki yöntemlerin çerçevesi, parasal uygulama limitleri, teyit edici belgeleri gibi temel ilkelerinin ulusal düzenlemelerde ayrıntılı olarak belirlenmesinin; tabloların doğruluğuna ve güvenilirliğine, uygulama ile standart arasındaki bağın somutlaştırılmasına ve tabloların paydaşlarca tereddüde mahal bırakmayacak şekilde anlaşılmasına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, bu kapsamda tesis edilen işlemlerin Yönetmelik'in 9'uncu maddesi hükmü uyarınca sistematik olarak ve ivedilikle Sayıştay Başkanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

Kullanılan istatistiki yöntemlerin standartlar referans gösterilerek, düzeltme tutarları ve bunların tablolara etkisi ile kaynak verilerdeki tutarsızlıklara ilişkin bilgileri içerecek şekilde sunulması, bu yöntemlere ilişkin Sayıştay Başkanlığı tarafından daha doğru değerlendirme yapılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca kaynak verideki hatalı kayıtların düzeltilmesini sağlayacak bu uygulama, veri kalitesini artırarak veri derleyicilerin yıllar itibarıyla aynı düzeltme işlemini yapmasının da önüne geçecektir.

4.2.2. Borçlanma Senetlerinin Değerleme Yönteminde Alt Sektörler Arasında Farklılıklar Bulunması

Mali varlık ve yükümlülük kalemlerinde yer alan borçlanma senetlerinin, GFSM 2014'e göre piyasa değeri üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Piyasa değeri; senetlerin nominal değerine, kur ve piyasa fiyatlarındaki değişimlerin eklenmesi neticesinde hesaplanmaktadır. Ancak, borçlanma senetlerinin GFSM 2014'te yer alan bahse konu değerlendirme esasları ile ülkemizde uygulanan muhasebe sistemi uyumlu değildir. Nitekim Muhasebe Yönetmeliklerinde, kuponsuz borçlanma senetlerinin satış bedelleri yani ihraç fiyatları, kuponlu senetlerin ise nominal bedelleri ile ilgili hesaplara kaydedileceği belirtilmektedir.

Borçlanma senetleri verilerinin derlenmesine ilişkin uygulamada ise GFSM 2014'ün öngördüğü değerlendirme yönteminden farklı olarak karma bir yöntemle; merkezi yönetimde Hazine ve Maliye Bakanlığına, sosyal güvenlik kurumlarında ise İşsizlik Sigortası Fonuna ait borçlanma senetleri Bakanlık ilgili birimlerinden alınan ek bilgiler dâhilinde piyasa değeri üzerinden tablolara yansıtılırken, mahalli idarelerin mali varlıklarında yer alan senetler muhasebede kayıtlı değerleri ile yansıtılmaktadır.

Dolayısıyla genel yönetim sektörü tablolarında farklı değerlendirme yöntemleri esas alınarak hesaplanan borçlanma senetleri toplamının esas alınması, Mali Durum Tablosunda toplam mali varlık rakamının yorumlanmasını güçleştirmektedir.

Önceki yıllar Mali İstatistik Değerlendirme Raporlarında da yer verilen borçlanma senetlerinin değerlendirme yöntemiyle ilgili tutarsızlığın 2021 yılında da devam ettiği görülmektedir.

Dolayısıyla, mali varlık ve yükümlülük verilerinin merkezi yönetim haricindeki diğer alt sektörler için de GFSM 2014 ile uyumlu olacak şekilde piyasa değeri üzerinden hesaplanması konusunda Bakanlık ile diğer kamu idareleri arasında ortak bir çalışma yapılması önem arz etmektedir.

4.2.3. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler

Konsolidasyon, alt sektörleri veya kurumları tek bir birim olarak kabul edip bir araya getirerek mali tablo hazırlama yöntemidir. Konsolide mali tabloların düzenlenme amacı; bir kurumlar topluluğuna dâhil tüm birimlerin aktif, pasif, gelir ve giderlerini tek birime aitmiş gibi göstererek, topluluğun bir bütün olarak finansal durumu ve faaliyet sonuçları hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermektir. Konsolidasyon işlemi önce merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörleri düzeyinde, daha sonra da genel yönetim sektörü düzeyinde yapılmaktadır.

Bu kapsamda kurumların birbirleri arasındaki mali sonuç doğuran işlemlerinin konsolide mali tablolarda mükerrer olarak yer almasını önlemek için aşağıda belirtilen işlemler karşılıklı olarak elimine edilmektedir:

- Cari ve sermaye transferleri
- Faiz gelirleri/giderleri
- Vergi mükellefi sıfatıyla ödenen vergiler
- Mal ve hizmet alımı/satımı
- Mali olmayan varlıkların edinimi/elden çıkarılması
- Krediler, borçlanma senetleri ile diğer borç ve alacaklar
- Yatırılan sermayeler.

Konsolidasyon sonucunda ortaya çıkan mali tablolar, kamu idareleri arasındaki işlemlerden kaynaklanan karşılıklı gelir, gider, borç ve alacak doğuran işlemler elimine edildikten sonra ilgili alt sektörlerin ve genel yönetimin mali durumunu ve performansını göstermektedir.

Konsolidasyon ve eliminasyon sürecine ilişkin sorunlar, tespitler ve önerilerimiz aşağıda yer almaktadır.

4.2.3.1. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Sorun ve Tespitler

a) İdari kayıtlar arasında farklılıklar olması

Konsolidasyon ilkeleri gereği eliminasyonun, aynı işleme ilişkin birbiriyle uyumlu karşılıklı muhasebe kayıtları ve eşit tutarlar üzerinden gerçekleştirilmesi esastır. Bu esasın tam olarak hayata geçirilebilmesi ise kapsama dâhil kurumların karşılıklı mali sonuç doğuran her işlemi, işlemin mahiyetine uygun ve birbiriyle tutarlı olarak kayıt altına almasını gerektirmektedir.

Ancak, uygulamada bir kurumda borç veya gider olarak muhasebeleştirilen mali işlemin, işlemin tarafı olan karşı kurumun hesabında alacak veya gelir olarak görünmemesi ya da farklı tutarda görünmesi şeklinde tutarsızlıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu durum genellikle hatalı kod kullanımı ile kurumlar arası kayıt zamanı ve tutar farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

Bakanlık mali istatistik hazırlama sürecinde yukarıda ifade edilen tutarsızlıklarla karşılaştığında, kurumların kaydettiği tutarlar arasındaki farkı ilgili hesaplara eklemek ya da çıkarmak suretiyle, doğru olduğu değerlendirilen tutar üzerinden Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde öngörülen istatistiksel yöntemleri uygulayarak eliminasyon yapmaktadır. Kurumlar arası tutarsız kayıtlar arttıkça düzeltme yapılması gereken tutarlar da artmaktadır.

Geçmiş yıllar Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporlarında da yer verilen bahse konu tutarların asgari düzeye indirilebilmesi için, Bakanlık tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim ve Muhasebe Bilişim Sisteminde (BKMYBS) genel bütçeli idarelerden hazine yardımı alan özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların gelir ve gider tahakkuk kayıtlarının karşılıklı olarak BKMYBS tarafından oluşturulması için çalışmalar yürütülmüştür. 2021 yılı sonu itibarıyla idari kayıtlar arasında farklılıkların azalmış olduğu görülmekle birlikte hazine yardımı kayıt farklılıkları tam anlamıyla düzeltilememiştir.

Konsolidasyon ve eliminasyon sürecinde ortaya çıkan tüm idari kayıt farklılıklarının genel yönetim düzeyinde en aza indirilebilmesi için tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin tüm ilke ve kurallarıyla uygulanması ve bilişim sistemlerindeki hata önleyici kontrollerin yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

b) Kurumlar arasındaki karşılıklı mal ve hizmet alımlarının elimine edilmemesi

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde belirtildiği üzere, genel yönetim sektörünü oluşturan alt sektörler ve alt sektörleri oluşturan birimler arasındaki karşılıklı mal ve hizmet alımlarının elimine edilmesi gerekmektedir.

Ancak, merkezi yönetim kapsamında Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş yurtları Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü, Kamu İhale Kurumu ve döner sermayeler gibi kurumların sektör içi mal ve hizmet alım satımları; mahalli idarelerde ise kapsam dâhilindeki kurumlarca il belediyelerine ödenen su bedelleri eliminasyona tabi tutulmamaktadır.

Hesap planlarında bu işlemlere ait detay kodlarda ilgili sektör ayrımı bulunmadığı ve genel yönetim sektörü kapsamındaki kurumların kullandıkları bilişim sistemlerinin tamamında karşı kurum bilgisi yer almadığı için mal ve hizmet alımlarına ait tutarlar doğrudan tespit ve elimine edilememektedir.

Bu kapsamda mal ve hizmet alımlarında elimine edilebilecek işlemlere ilişkin bir çalışma yapılarak eliminasyona tabi kodların belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca eliminasyon işlemlerinin yapılması sırasında BKMYBS'de yer alan ödeme yapılan karşı kurum bilgisinden faydalanılmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

4.2.3.2. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Öneriler

Söz konusu eliminasyon sorunlarının giderilmesi ve bu hataların gelecekte tekrar ortaya çıkmasının önlenmesi amacıyla yönelik öneriler aşağıda özetlenmiştir:

- Mal ve hizmet alımlarında elimine edilebilecek işlemlere ilişkin ayrı bir çalışma yapılarak eliminasyona tabi kodların belirlenmesi,
- BKMYBS'ye dahil kurumlar açısından ödeme yapılan karşı kurum bilgisi sistemde yer aldığından bu bilginin eliminasyon işlemlerinde kullanılması,
- Genel yönetim sektörü içindeki kurumların karşılıklı işlemlerine ilişkin eliminasyon matrislerinin düzenli olarak güncellenmesi,
- Kurumların karşılıklı işlemlerinin doğru tutarlar üzerinden kaydedilmesi amacıyla muhasebe bilişim sisteminin geliştirilmesi ve kurumların bu konudaki farkındalıklarının artırılması,

- Bütçe dışı kurumların hesap planlarının konsolidasyon çalışmaları için daha elverişli hale getirilmesine yönelik olarak, hesap planı dönüşümlerinin revize edilmesi.

Eliminasyon sorunlarının düzeltilmesine ilişkin bilişim sistemi kontrollerinin oluşturulması, eliminasyonun ve dolayısıyla konsolidasyonun sistem üzerinden ve daha güvenilir yapılmasına imkan sağlarken bireysel ve konsolide mali tabloların doğruluk ve güvenilirliğini de arttıracaktır.

4.2.4. Gelir Tablosunda Hibelere İlişkin Bilgilerde Tutarsızlık Bulunması

2021 yılı genel yönetim sektörü gelirlerini açıklamak üzere yayımlanan Gelir Tablosunda **Hibeler** satırında yer verilen tutarlar ile **Açıklayıcı Notlar** kısmında yer verilen hibe geliri tutarlarına ilişkin bilgilerin eşit olmadığı görülmüştür.

2021 yılı genel yönetim sektörünce alınan hibeleri tasnif eden ve Gelir Tablosunun Hibeler satırında yer alan hibe tutarları Tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. 2021 Yılı Hibeler

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
Hibeler	4.962.222,8	3.678.897,1	10.903.785,7
Yabancı Devletlerden	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Kuruluşlardan	4.962.222,8	3.678.897,1	10.903.785,7
Cari	4.876.082,3	3.580.011,3	10.651.818,8
Sermaye	86.140,5	98.885,8	251.966,9
Diğer Genel Yönetim Birimlerinden	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0

Hibelere ilişkin olarak Gelir Tablosunun “Açıklayıcı Notlar” kısmında yer verilen bilgiler ise Tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Açıklayıcı Notlar-Hibeler

Açıklayıcı Notlar	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
Nakdi / Ayni Hibelerin Paylaşımı			
Nakdi Hibeler	4.962.222,8	5.056.673,9	17.905.491,0
Ayni Hibeler	0,0	0,0	0,0

Yukarıdaki iki tablonun incelenmesinde görüleceği üzere, 2021 yılında sadece uluslararası kuruluşlardan olmak üzere toplam 10.903.785.673,92 TL tutarında hibe geliri elde edilmiştir. Buna karşın, Açıklayıcı Notlar kısmında yer verilen bilgilere göre alınan hibelerin tutarı, tamamı nakdi hibe olmak üzere 17.905.490.977,88 TL’dir. Dolayısıyla Gelir Tablosunda

yer verilen ve 2021 yılında alınan hibe tutarlarını gösteren bilgiler arasında 7.001.705.303,96 TL'lik tutarsızlık göze çarpmaktadır.

Söz konusu hatanın mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği hususunda tereddüde yol açtığı düşünülmektedir.

4.3. ÖNCEDEN BELİRLENMİŞ STANDARTLARA UYGUNLUK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Mali istatistikler açısından raporlama çerçevesi Mali İstatistik Yönetmeliği'dir. Söz konusu Yönetmelik; mali istatistiklerin hazırlanmasında uluslararası standart olarak GFSM 2014'ü esas almış olup, bu standart tahakkuk esaslı muhasebe ve raporlama esasını benimsemiştir.

Mali istatistikler, ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanan bireysel mali tabloların, raporlama çerçevesi ve dolayısıyla uluslararası standart olarak kabul edilen GFS metodolojisi ile uyumlu hale getirilmesi suretiyle oluşturulmaktadır. Mali istatistiklerin metodolojik temelinin önceden belirlenmiş ve uluslararası kabul görmüş standartlara uygunluğundan söz edebilmek için bu uyumlaştırmaların Yönetmelik ve GFSM 2014'te yer verilen temel ilkeler çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

Bakanlık tarafından istatistiki yöntemler uygulanarak hazırlanan ve yayımlanan tabloların GFSM 2014'e uygunluğuna ilişkin değerlendirmelere Rapor'un ilgili bölümlerinde yer verilmiştir. Söz konusu tespitlere ilaveten önem arz ettiği değerlendirilen hususlar aşağıda yer almaktadır:

GFSM 2014'te, kamu garantili borçların; borçlanma aracı türü, vade bilgisi ve nominal değeri içerecek şekilde gösterilmesinin uygun olacağı ifade edilmektedir. Ancak, mali durum tablosunun açıklayıcı notlar bölümünde yer alan kamu garantili borçlar kalemi, öngörülen detay bilgileri içermemektedir. Bununla birlikte açıklanan tutara dâhil edilen işlemlerin türü ile hariç tutulan kalemlerle ilgili metodolojik bilgilere de tablo dipnotlarında yer verilmemiştir. Mali durum tablosunun tablo kullanıcılarına detaylı bilgi verecek şekilde geliştirilmesi, GFSM 2014 ve uluslararası standartlara uyum noktasında önem arz etmektedir.

Bir diğer husus ise, GFSM 2014'te ekonomik değer yaratan tüm işlemlerin piyasa fiyatı üzerinden değerlendirilmesi gerektiği temel prensip olarak benimsenmekle birlikte, uygulamada bu işlemler ulusal muhasebe standartlarına göre farklı değerlendirme yöntemlerine tabi

tutulabilmektedir. Bu gibi durumlarda varlıkların ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinin, piyasa değerine mümkün olduğunca yaklaştırılması gerekmektedir. Ancak mali ve mali olmayan varlıklar ile yükümlülükler, uygulamada değerlemeye tabi tutulmadığından Bakanlıkça bunların piyasa değerleri tam olarak tespit edilememektedir. Söz konusu varlık ve yükümlülüklerin piyasa değerine yakınsayacak biçimde değerlendirilmesi yönünde ilave çalışmalar yapılması, mali istatistik tablolarının uluslararası standartlara uygunluğuna katkı sunacaktır.

5. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Devletin faaliyetlerinin ekonomi üzerindeki etkisinin ölçülmesi ve genel yönetimin performansının analiz edilmesini amaçlayan mali istatistikler, aynı zamanda kamuoyunun, genel yönetim sektörünün varlık, yükümlülük, gelir ve giderleri hakkında bilgilendirilmesini de sağlamaktadır.

2021 Yılı Genel Yönetim Mali İstatistikleri hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından değerlendirilmiş, Raporun ilgili bölümünde belirtilen tespitler dışında;

- Hazırlanma ve yayımlanma bakımından, mali istatistik tablolarının mevzuatta öngörülen takvime uygun olarak yayımlandığı ve GFSM 2014'ün öngördüğü usule uygun olarak hazırlandığı,
- Doğruluk ve güvenilirlik bakımından, mali istatistik tablolarının doğru ve güvenilir bilgi içerdiği,
- Önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından, mali istatistik tablolarının Yönetmelik, GFSM 2014 ve uluslararası standartlarla uyumlu olduğu, değerlendirilmiştir.

Veri derleyiciler tarafından yapılan çalışmalar neticesinde mali istatistiklerin kalitesi yıllar itibarıyla iyileştirilmiştir. Bununla birlikte, yapılacak analizlerin ve sonraki dönemlere ilişkin stratejilerin güvenilir olmasını sağlamak ve tablo kullanıcılarına daha sağlıklı bilgi sunulmasını teminen;

- Mali istatistik tablolarıyla beraber yayımlanan ve açıklık ilkesi bakımından önem arz eden açıklayıcı notlar, metaveri ve dipnotlardaki eksikliklerin giderilerek, kamuoyuna veri derleme şekli, değerlendirme yöntemlerindeki farklılıklar ve kullanılan istatistiksel yöntemler hakkında ayrıntılı bilgi verilmesi,
- Muhasebe hesap kodlarının GFS kodlarına dönüştürülmesi sırasında ortaya çıkan hatalı kodlamaların gözden geçirilerek düzeltilmesi,
- Mali istatistik tablolarındaki yatay ve dikey eşitlikler ile dengeleri bozan farkın büyüklüğü, tablolara esas verilerin kalitesi ve tutarlılığı açısından önem arz

ettiğinden, anılan farkın ortaya çıkma nedenlerinin araştırılması ve gerekli önlemlerin alınmasında Bakanlığın diğer kurumlara yol gösterici olması,

- Konsolide tabloların oluşturulması sürecinde eliminasyon hatalarının giderilmesi ve tekerrürünün önüne geçilmesini teminen, genel yönetim sektörü içindeki kurumların karşılıklı işlemlerinin doğru tutarlar üzerinden kaydedilmesi amacıyla muhasebe bilişim sisteminin geliştirilmesi ve kurumların farkındalıklarının arttırılması,
- Yönetmelik'te öngörülen Sayıştay'a bildirim mekanizmasının, zamanında ve Sayıştay tarafından daha sağlıklı bir değerlendirme yapılmasına imkân tanıyacak şekilde işletilmesi,
- GFSM 2014'ün ekonomik değer yaratan tüm işlemlerin piyasa fiyatı üzerinden değerlendirilmesi temel prensibine uygun olarak, varlık ve yükümlülüklerin piyasa değerine göre değerlendirilmesi yönünde ilave çalışmalar yapılması,

gerektiği değerlendirilmektedir.

6. EKLER-2021 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİK TABLO SETİ

6.1. FAALİYET TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ
2021 YILI
FAALİYET TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
ÖZ KAYNAKLARI ETKİLEYEN İŞLEMLER			
A - Gelirler	1.376.633.532,0	1.585.183.821,4	2.256.974.374,8
Vergi Gelirleri	728.325.398,3	908.652.940,9	1.308.377.737,0
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	323.837.704,3	354.796.370,6	490.442.559,8
Hibeler	4.962.222,8	3.678.897,1	10.903.785,7
Diğer Gelirler	319.508.206,6	318.055.612,9	447.250.292,3
B - Giderler	1.562.103.912,1	1.741.384.930,2	2.265.306.281,9
Personel Giderleri	374.243.867,9	435.189.447,5	526.549.083,4
Mal ve Hizmet Giderleri	201.624.328,0	220.165.880,7	298.202.798,6
Amortisman Giderleri	202.412.412,9	117.561.864,5	138.049.513,2
Faiz Giderleri	112.972.773,3	161.762.850,5	241.976.533,4
Sübvansiyon Giderleri	72.792.106,6	113.566.136,3	168.328.547,6
Hibeler	4.914.733,4	6.337.468,0	8.342.803,4
Sosyal Yardımlar	544.820.386,8	638.378.195,7	778.749.924,5
Diğer Harcamalar	48.323.303,1	48.423.087,1	105.107.077,8
Brüt Faaliyet Dengesi (A-B + Amortisman Giderleri)	16.942.032,9	-38.639.244,3	129.717.606,1
Net Faaliyet Dengesi (A-B)	-185.470.380,0	-156.201.108,8	-8.331.907,1
MALİ OLMAYAN VARLIK İŞLEMLERİ			
C. Net Mali Olmayan Varlık Edinimi	-60.681.128,6	63.857.903,8	80.916.448,8
Duran Varlıklar	-74.167.158,9	66.185.992,6	84.688.714,2
Stoklar	2.686.433,3	7.573.907,0	12.439.085,4
Menkul Varlıklar	-49.435,0	7.848,6	22.002,1
Üretilmeyen Varlık Edinimleri	10.849.031,9	-9.909.844,4	-16.233.352,9
D. Harcamalar (B+C)	1.501.422.783,5	1.805.242.834,0	2.346.222.730,8
E. Net Borçlanma/Borç Verme Gereği (A-D)	-124.789.251,4	-220.059.012,6	-89.248.356,0
MALİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜK İŞLEMLERİ (FİNANSMAN)			
F. Net Mali Varlık Edinimi	102.772.792,3	235.294.106,0	232.886.247,8
Yerleşik	101.361.812,6	233.576.879,0	230.651.652,8
Yerleşik Olmayan	1.410.979,7	1.717.227,0	2.234.595,0
G. Net Yükümlülük Artışı	227.747.616,5	455.434.100,6	322.198.584,5
Yerleşik	195.182.811,6	418.970.891,4	236.803.147,3
Yerleşik Olmayan	32.564.804,9	36.463.209,2	85.395.437,2

Açıklayıcı Notlar			
Amortisman Harici Giderler	1.359.691.499,2	1.623.823.065,7	2.127.256.768,7
Mali Olmayan Brüt Yatırımlar	141.731.284,3	181.419.768,3	218.965.962,0
Nakit Stokundaki Net Değişim	35.506.902,3	121.457.199,5	49.779.682,4
Faiz Dışı Net Borç Verme/ Net Borçlanma	-11.816.478,1	-58.296.162,1	152.728.177,5
Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi	-136.459.731,0	-142.064.720,0	-164.694.604,0

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- 24.02.2018 tarihli ve 30342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 11 inci maddesinin 6 ncı fıkrasına istinaden Net Borçlanma / Borç Verme Gereğinin, mali varlık ve yükümlülüklerin net değişimleri arasındaki farka eşit olması esastır. Eşit olmaması durumunda aradaki fark, tablo dipnotlarında açıklanır. Bu fark 2021 yılında -63.980,8 bin TL 'dir.

4- Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2 nci maddesi kapsamında hazırlanan Genel Yönetim Bütçe Dengesini ifade etmektedir.

5- Tablodaki kullanılan veriler akış verileridir.

6- Kamu Özel İş Birliği kayıtlarına ilişkin IPSAS 32 Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri Standardına uygun idari kayıtların Gelirler kaleminde gümrük kapıları ve yat limanlarına ilişkin Ocak ayında 13.103,7 bin TL, Mart ayında 26.267,5 bin TL, Mayıs ayında 28.976,9 bin TL, Haziran ayında 11.792,4 bin TL, Temmuz ayında 11.792,4 bin TL, Ağustos ayında 11.792,4 bin TL, Eylül ayında 11.792,4 bin TL, Ekim ayında 11.792,4 bin TL, Kasım ayında 11.792,4 bin TL, Aralık ayında 11.191,5 bin TL'lik tutar GFSM 2014'ün A4.58 - A4.65 arasındaki paragraflar uyarınca risk ve getiri yaklaşımı dikkate alınarak mali istatistik tablolarında yer almayı burada açıklanmıştır.

7- Kamu Özel İş Birliği kayıtlarına ilişkin IPSAS 32 Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri Standardına uygun idari kayıtların Yükümlülükler kaleminde gümrük kapıları ve yat limanlarına ilişkin Ocak ayında 13.103,7 bin TL, Mart ayında 26.267,5 bin TL, Mayıs ayında 28.976,9 bin TL, Haziran ayında 11.792,4 bin TL, Temmuz ayında 11.792,4 bin TL, Ağustos ayında 11.792,4 bin TL, Eylül ayında 11.792,4 bin TL, Ekim ayında 11.792,4 bin TL, Kasım ayında 11.792,4 bin TL, Aralık ayında 11.191,5 bin TL'lik tutar GFSM 2014'ün A4.58 - A4.65 arasındaki paragraflar uyarınca risk ve getiri yaklaşımı dikkate alınarak mali istatistik tablolarında yer almayı burada açıklanmıştır.

8- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.2. NAKİT KAYNAK VE KULLANIMLARI TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ
2021 YILI
NAKİT KAYNAK VE KULLANIMLARI TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
FAALİYETLERDEN SAĞLANAN NAKİT AKIŞLARI			
A. Gelir Nakit Hareketleri	1.343.980.354,6	1.543.807.243,7	2.134.276.763,2
Vergi Gelirleri	725.848.666,0	883.560.243,8	1.239.764.316,6
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	311.221.115,1	340.648.695,7	470.253.396,1
Hibeler	3.896.041,9	11.355.213,5	6.527.582,4
Diğer Gelirler	303.014.531,7	308.243.090,7	417.731.468,1
B. Gider Nakit Hareketleri	1.284.889.731,9	1.517.491.321,5	1.972.783.459,5
Personel Giderleri	362.578.931,4	418.243.500,3	504.436.845,6
Mal ve Hizmet Giderleri	163.634.279,0	183.719.451,1	253.333.402,9
Faiz Giderleri	92.554.150,2	108.350.661,9	157.353.651,4
Sübvansiyon Giderleri	72.063.715,9	112.751.905,7	167.525.383,1
Hibeler	3.613.746,1	9.741.592,9	8.285.366,0
Sosyal Yardımlar	542.145.969,9	643.261.568,5	784.030.700,8
Diğer Harcamalar	48.298.939,4	41.422.641,2	97.818.109,8
Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Girişi (A –B)	59.090.622,7	26.315.922,1	161.493.303,7
MALİ OLMAYAN VARLIKLARDAKİ İŞLEMLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
C. Mali Olmayan Varlıklardaki Yatırımlardan Kaynaklanan Nakit Hareketi*	163.213.447,5	185.811.055,0	266.348.854,9
Duran Varlıklar	124.263.328,6	152.655.283,5	209.197.185,1
Stoklar	28.709.279,0	40.292.029,1	63.074.640,1
Menkul Varlıklar	-49.435,0	7.848,6	22.002,1
Üretilmeyen Varlık Edinimleri	10.290.274,9	-7.144.106,2	-5.944.972,3
Harcamalar Nakit Hareketleri (B+C)	1.448.103.179,5	1.703.302.376,6	2.239.132.314,5
D. Nakit Fazlası (+) / Nakit Açığı (-) (A–B–C)	-104.122.824,9	-159.495.132,9	-104.855.551,2
MALİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI (FİNANSMAN)			
E. Nakit Hariç Mali Varlıklardaki Net Alımlar	18.963.438,8	56.830.615,1	20.776.600,4
Yerleşik	17.633.102,6	54.712.171,6	19.119.264,9
Yerleşik Olmayan	1.330.336,2	2.118.443,6	1.657.335,5
F. Net Yükümlülük Edinimi	158.778.738,7	337.863.929,5	175.475.814,8
Yerleşik	126.573.874,6	306.189.265,7	89.144.883,5
Yerleşik Olmayan	32.204.864,2	31.674.663,8	86.330.931,4
G. Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Girişi (F–E)	139.815.299,9	281.033.314,4	154.699.214,4
H. Nakit Stokundaki Net Değişim (D+G)	35.692.475,0	121.538.181,5	49.843.663,2
Açıklayıcı Notlar			
Ana (Temel) Net Borç Verme/ Net Borçlanma	-124.789.251,4	-220.059.012,6	-89.248.356,0
Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi	-136.459.731,0	-142.064.720,0	-164.694.604,0

* Pozitif olması nakit çıkışı olduğu, negatif olması nakit girişi olduğu anlamına gelmektedir.

- 1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.
- 2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- 3- Ana (Temel) Net Borç Verme / Net Borçlanma kalemi Faaliyet Tablosunda yer alan Net Borçlanma/Borç Verme Gereği'ni ifade etmektedir.
- 4- Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2 nci maddesi kapsamında hazırlanan Genel Yönetim Bütçe Dengesini ifade etmektedir.
- 5- 24.02.2018 tarihli ve 30342 sayılı Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinin 5 inci fıkrasına istinaden; Faaliyet Tablosunun açıklayıcı notlar kısmında yer alan "Nakit Stoğundaki Net Değişim" tutarı ile bu Tabloda yer alan "Nakit Stoğundaki Net Değişim" tutarının birbirine eşit olması gerekmektedir. Eşit olmaması durumunda aradaki fark, tablo dipnotlarında açıklanır. Bu fark 2021 yılında 63.980,8 bin TL'dir.
- 6- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.
- 7- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.3. STOK DURUMU VE AKIŞ TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2021 YILI			
STOK DURUMU VE AKIŞ TABLOSU			
Bin TL			
	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
MALİ OLMAYAN VARLIKLAR			
A. Açılış Bilançosu	4.360.117.128,1	4.315.551.509,0	4.370.957.972,1
B. İşlemler (Net)	-60.681.128,6	63.857.903,8	80.916.448,8
C. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	16.115.509,7	-8.451.440,6	137.885.302,3
D. Kapanış Bilançosu	4.315.551.509,0	4.370.957.972,1	4.589.759.723,3
MALİ VARLIKLAR			
E. Açılış Bilançosu	521.710.021,0	643.861.289,3	921.744.011,4
F. İşlemler (Net)	102.772.792,3	235.294.106,0	232.886.247,8
G. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	19.378.476,0	42.588.616,0	198.711.020,6
H. Kapanış Bilançosu	643.861.289,3	921.744.011,4	1.353.341.279,8
YÜKÜMLÜLÜKLER			
I. Açılış Bilançosu	1.222.521.906,8	1.602.396.327,4	2.268.153.147,9
İ. İşlemler (Net)	227.747.616,5	455.434.100,6	322.198.584,5
J. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	152.126.804,3	210.322.719,8	679.672.115,3
K. Kapanış Bilançosu	1.602.396.327,4	2.268.153.147,9	3.270.023.847,6
Açıklayıcı Notlar			
NET FİNANSAL DENGE			
L. Açılış Bilançosu	-700.811.885,8	-958.535.038,1	-1.346.409.136,5
M. İşlemler (Net)	-124.974.824,2	-220.139.994,5	-89.312.336,7
N. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	-132.748.328,3	-167.734.103,7	-480.961.094,7
O. Kapanış Bilançosu	-958.535.038,1	-1.346.409.136,5	-1.916.682.567,8
BORÇ YÜKÜMLÜLÜKLERİ			
P. Açılış Bilançosu	1.090.504.613,3	1.448.232.924,7	2.072.563.424,7
R. İşlemler (Net)	204.547.943,4	414.859.339,4	259.050.249,1
S. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	153.180.368,2	209.471.160,7	680.277.628,5
T. Kapanış Bilançosu	1.448.232.924,7	2.072.563.424,7	3.011.891.302,3

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Bu veriler Resmî İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.4. ÖZ KAYNAKLARDAKİ TOPLAM DEĞİŞİMLER TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2021 YILI ÖZ KAYNAKLARDAKİ TOPLAM DEĞİŞİMLER TABLOSU			
Bin TL			
	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
I. DÖNEM BAŞI ÖZ KAYNAKLAR	3.659.305.242,3	3.357.016.470,9	3.024.548.835,7
Öz Kaynakları Etkileyen İşlemler			
A. Gelir	1.376.633.532,0	1.585.183.821,4	2.256.974.374,8
B. Gider	1.562.103.912,1	1.741.384.930,2	2.265.306.281,9
C. Net Faaliyet Dengesi (A-B)	-185.470.380,0	-156.201.108,8	-8.331.907,1
DİĞER EKONOMİK AKIŞLARDAN KAYNAKLANAN ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİMLER			
1. Mali Olmayan Varlıklar	16.115.509,7	-8.451.440,6	137.885.302,3
Elde Tutma Kazançları	44.395,3	236.521,8	190.911,9
Mali Olmayan Varlıkların Değerindeki Diğer Değişimler	16.071.114,3	-8.687.962,4	137.694.390,4
2. Mali Varlıklar	19.378.476,0	42.588.616,0	198.711.020,6
Elde Tutma Kazançları	22.918.991,3	44.457.885,4	205.121.370,2
Mali Varlıkların Değerindeki Diğer Değişimler	-3.540.515,2	-1.869.269,4	-6.410.349,6
3. Yükümlülükler	152.126.804,3	210.322.719,8	679.672.115,3
Elde Tutma Kazançları	148.978.070,6	208.955.375,5	678.554.839,1
Yükümlülüklerin Değerindeki Diğer Değişimler	3.148.733,7	1.367.344,3	1.117.276,2
D. Diğer Toplam Ekonomik Akışlar (1+2-3)*	-116.632.818,6	-176.185.544,3	-343.075.792,4
E. Öz Kaynaklardaki Toplam Değişimler (C+D)	-302.103.198,6	-332.386.653,1	-351.407.699,5
II. DÖNEM SONU ÖZ KAYNAKLAR **	3.357.016.470,9	3.024.548.835,7	2.673.077.155,4

* Bu satırda yer alan tutarlar; Varlık ve Yükümlülüklerdeki Toplam Diğer Ekonomik Akışlar Tablosunun "Diğer Ekonomik Akışlardan Kaynaklanan Öz Kaynak Değişimleri" satırındaki tutarlar ile aynı olmalıdır.

** Mali Durum Tablosunun Öz kaynaklar satırındaki rakamla aynı olmalıdır.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- 24.02.2018 tarihli ve 30342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasına istinaden öz kaynakların dönem başındaki tutarı ile dönem içerisindeki öz kaynakları etkileyen akımların toplamının dönem sonu öz kaynak tutarına eşit olmaması halinde, aradaki fark tablo dipnotlarında açıklanır. Söz konusu fark 2021 yılında 63.980,7 bin TL'dir.

3- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

4- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.5. GELİR TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ
2021 YILI
GELİR TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
GELİR	1.376.633.532,0	1.585.183.821,4	2.256.974.374,8
Vergi Gelirleri	728.325.398,3	908.652.940,9	1.308.377.737,0
Gelir, Karlar ve Sermaye Kazançları Üzerinden Vergiler	247.412.242,6	279.587.006,5	446.266.855,0
Gelir Vergisi	161.760.869,7	162.522.704,9	222.901.413,1
Kurumlar Vergisi	85.651.372,9	117.064.301,6	223.365.441,9
Gelir, Kar ve Sermaye Kazançlarından Alınan Diğer Vergiler	0,0	0,0	0,0
İstihdam Vergileri	0,0	0,0	0,0
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	10.786.224,1	12.504.971,3	17.028.999,4
Taşınmaz Mallar Üzerinden Alınan Sürekli Vergiler	9.682.699,8	11.206.799,4	13.671.498,3
Net Servet Üzerinden Alınan Sürekli Vergiler	0,0	0,0	0,0
Veraset ve İntikal Vergileri	1.103.521,6	1.298.102,9	2.255.287,1
Servet Vergisi	0,0	0,0	1.101.261,1
Malvarlığı Üzerinden Alınan Diğer Sürekli Vergiler	2,7	69,0	952,8
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Vergiler	431.333.524,1	567.294.135,9	778.110.414,8
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Genel Vergiler	183.724.726,4	236.604.938,9	399.492.783,5
Katma Değer Vergileri	182.006.282,0	233.999.210,8	395.125.940,1
Satış Vergileri	377.593,6	436.644,0	811.655,7
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Muamele Vergileri ve Diğer Genel Vergiler	1.340.850,9	2.169.084,1	3.555.187,8
Finansal İşlemler ile Sermaye İşlemleri Üzerinden Alınan Vergiler	0,0	0,0	0,0
Tüketim Vergileri	151.126.234,1	210.681.701,9	213.767.860,6
Mali Tekellerin Karları	3.505.350,3	8.938.023,5	14.796.036,5
Belirli Hizmetler Üzerinden Alınan Vergiler	40.316.811,2	45.764.832,7	63.377.214,4
Malların Kullanımı ve Kullanım İzinleri Üzerinden Alınan Vergiler	52.660.402,0	65.304.638,9	86.676.519,8
Motorlu Taşıtlar Vergisi	14.503.205,1	15.982.711,9	18.836.278,5
Diğerleri	38.157.197,0	49.321.927,1	67.840.241,3
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Ticaret ve İşlemlerden Alınan Vergiler	18.299.390,7	26.815.813,6	36.850.664,5
Gümrük Vergileri ve Diğer İthalat Vergileri	18.299.390,7	26.815.813,6	36.850.664,5
İhracat Üzerinden Alınan Vergiler	0,0	0,0	0,0
İhracat veya İthalat Tekelleri Karları	0,0	0,0	0,0
Kambiyo Karları	0,0	0,0	0,0
Kambiyo Vergileri	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Ticaret ve İşlemlerden Alınan Diğer Vergiler	0,0	0,0	0,0
Diğer Vergiler	20.494.016,8	22.451.013,5	30.120.803,4
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	323.837.704,3	354.796.370,6	490.442.559,8
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	308.210.028,1	336.967.060,2	465.492.535,5
Çalışan Katkıları	116.112.330,1	127.642.923,2	173.116.385,2
İşveren Katkıları	177.741.986,9	193.434.430,8	266.315.841,6
Serbest Meslek Sahibi ve İşsizlerin Katkıları	14.355.711,1	15.889.706,1	26.060.308,7
Tahsis Edilemeyen Katkıları	0,0	0,0	0,0
Diğer Sosyal Güvenlik Katkıları	15.627.676,2	17.829.310,4	24.950.024,3
Çalışan Katkıları	0,0	0,0	0,0
İşveren Katkıları	0,0	0,0	0,0
Ek Katkıları	15.627.676,2	17.829.310,4	24.950.024,3
Hibeler	4.962.222,8	3.678.897,1	10.903.785,7
Yabancı Devletlerden	0,0	0,0	0,0

Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Kuruluşlardan	4.962.222,8	3.678.897,1	10.903.785,7
Cari	4.876.082,3	3.580.011,3	10.651.818,8
Sermaye	86.140,5	98.885,8	251.966,9
Diğer Genel Yönetim Birimlerinden	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Diğer Gelirler	319.508.206,6	318.055.612,9	447.250.292,3
Mülkiyet Gelirleri	113.928.380,7	91.560.327,0	112.066.503,5
Faizler	18.244.299,5	28.051.803,5	40.829.524,4
Yerleşik Olmayanlardan	0,0	0,0	0,0
Genel Yönetim Hariç Yerleşik Olanlardan	18.244.299,5	28.051.803,5	40.829.524,4
Diğer Genel Yönetim Birimlerinden	0,0	0,0	0,0
Kar Payları	86.407.685,8	52.962.996,7	58.586.493,3
Şirket Benzeri Kuruluşların Gelirinden Aktarmalar	0,0	0,0	0,0
Yatırım Gelirlerinden Mülkiyet Geliri Payı	0,0	0,0	0,0
Kira Gelirleri	9.276.395,4	10.545.526,8	12.650.485,8
Doğrudan Yabancı Yatırımdan Yeniden Yatırılmış Kazançlar	0,0	0,0	0,0
Mal ve Hizmet Satışlarından Gelirler	124.506.156,1	137.659.703,4	215.051.498,4
Piyasaya Mal ve Hizmet Satışlarından Gelirler	8.311.714,7	7.342.991,0	10.244.218,6
İdari Harçlar	6.172.025,6	6.486.855,5	8.253.464,2
Piyasa Dışı Kuruluşların Arzı Satışlarından Gelirler	110.022.415,9	123.829.856,8	196.553.815,6
Arzı Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	0,0	0,0	0,0
Para Cezaları ve Tazminatlar	25.965.358,8	36.672.492,9	51.953.434,0
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Transferler	55.108.311,1	52.163.089,5	68.178.856,4
Cari	50.887.076,3	45.752.379,7	61.890.463,7
Sübvansiyonlar	0,0	0,0	0,0
Diğer	50.887.076,3	45.752.379,7	61.890.463,7
Sermaye	4.221.234,8	6.410.709,9	6.288.392,7
Primler, Ücretler İle Hayat Dışı Sigortalar ve Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Alınan Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler ve Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Alınan Ücretler	0,0	0,0	0,0
Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Sermaye Niteliğinde Ücretler	0,0	0,0	0,0

Açıklayıcı Notlar			
Nakdi / Ayni Hibelerin Paylaşımı			
Nakdi Hibeler	4.962.222,8	5.056.673,9	17.905.491,0
Ayni Hibeler	0,0	0,0	0,0
Ulusal Hesaplar Sistemi Birleşimleri (SNA)			
Sosyal Faydalar	-	-	-
Mali Olmayan Piyasa Çıktısı Hariç Çıktı	-	-	-
Piyasa Çıktısı	-	-	-
Nihai Çıktı	-	-	-
Diğer Piyasa Dışı Çıktılar İçin Ödemeler	-	-	-
Faizler	-	-	-
Alt Sektörler Arası Faiz			
Merkezi Yönetim Bütçe İçinden	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetim Bütçe Dışından	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetimden	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonundan	0,0	0,0	0,0

Mahalli İdarelerden	0,0	0,0	0,0
Alt Sektörler Arası Hibeler			
Merkezi Yönetim Bütçe İçinden	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetim Bütçe Dışından	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetimden	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonundan	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelerden	0,0	0,0	0,0

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

5- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.6. GİDER TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2021 YILI			
GİDER TABLOSU			
Bin TL			
	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
GİDER	1.562.103.912,1	1.741.384.930,2	2.265.306.281,9
Personel Harcamaları	374.243.867,9	435.189.447,5	526.549.083,4
Maaş ve Ücretler	307.354.863,9	360.263.032,9	429.096.236,1
Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	66.889.004,0	74.926.414,6	97.452.847,3
Fiili Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	50.586.634,8	56.254.685,5	68.812.484,3
Ek Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	16.302.369,1	18.671.729,1	28.640.363,0
Mal ve Hizmet Kullanım Giderleri	201.624.328,0	220.165.880,7	298.202.798,6
Amortisman Giderleri	202.412.412,9	117.561.864,5	138.049.513,2
Faiz Giderleri	112.972.773,3	161.762.850,5	241.976.533,4
Dış Borç Faiz Giderleri	26.987.103,4	34.412.283,0	50.729.002,8
Genel Yönetim Dışındaki Birimlere İç Borç Faiz Giderleri	85.985.670,0	127.350.567,4	191.247.530,7
Diğer Genel Yönetim Birimlerine İç Borç Faiz Giderleri	0,0	0,0	0,0
Sübvansiyonlar	72.792.106,6	113.566.136,3	168.328.547,6
Kamu Şirketlerine	11.847.072,3	15.695.877,4	39.782.025,4
Özel Teşebbüslere	60.945.034,2	97.870.258,9	128.546.522,2
Diğer Sektörlere	0,0	0,0	0,0
Hibeler	4.914.733,4	6.337.468,0	8.342.803,4
Yabancı Devletlere	1.202.797,3	2.264.016,4	2.004.238,1
Cari	977.709,2	1.466.442,6	968.806,3
Sermaye	225.088,2	797.573,8	1.035.431,8
Uluslararası Kuruluşlara	3.711.936,0	4.073.451,6	6.338.565,3
Cari	3.618.597,3	3.970.482,2	6.242.535,8
Sermaye	93.338,7	102.969,4	96.029,5
Diğer Genel Yönetim Birimlerine	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Sosyal Yardımlar	544.820.386,8	638.378.195,7	778.749.924,5
Sosyal Güvenlik Yardımları	435.159.512,5	498.437.341,7	603.795.686,4
Sosyal Destek Yardımları	48.392.806,5	85.747.553,2	117.736.717,2
İşveren Sosyal Yardımları	61.268.067,8	54.193.300,9	57.217.520,9
Diğer Giderler	48.323.303,1	48.423.087,1	105.107.077,8
Faiz Dışındaki Malvarlığı Giderleri	0,0	0,0	0,0
Kar Payı	0,0	0,0	0,0
Şirket Benzeri Kuruluşların Gelirinden Aktarmalar	0,0	0,0	0,0
Yatırım Gelirlerinden Mülkiyet Geliri Payı Ödemeleri	0,0	0,0	0,0
Kira Gider	0,0	0,0	0,0
Doğrudan Yabancı Yatırımdan Yeniden Yatırılmış Kazançlar Üzerinden Ödemeler	0,0	0,0	0,0
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Transferler	48.323.303,1	48.423.087,1	105.107.077,8

Cari	37.735.050,7	35.568.772,0	27.777.820,1
Sermaye	10.588.252,4	12.854.315,1	77.329.257,7
Primler, Ücretler ile Hayat Dışı Sigortalar ve Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Ödenen Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler ve Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Ödenen Ücretler	0,0	0,0	0,0
Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Sermaye Niteliğinde Ücretler	0,0	0,0	0,0

Açıklayıcı Notlar			
Nakdi / Ayni Sosyal Yardımlar			
Nakdi Sosyal Yardımlar	424.769.434,3	498.032.168,2	567.997.928,0
Ayni Sosyal Yardımlar	120.050.952,5	140.346.027,5	210.751.996,5
Ulusal Hesaplar Toplamları			
Personel Giderleri	-	-	-
Ara Tüketim	-	-	-
Amortisman Giderleri	-	-	-
Faiz	-	-	-
Ayni Sosyal Transferler Dışında Sosyal Faydalar-Piyasa Dışı Üretim	-	-	-
Ayni Sosyal Transferler Dışında Sosyal Faydalar	-	-	-
Ayni Sosyal Transferler - Piyasa Koşullarında Satın Alınan	-	-	-
Net Hayat Dışı Sigorta Primleri	-	-	-
Alt Sektörler Arası Faiz			
Bütçe İçi Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Bütçe Dışı Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonlarına	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelere	0,0	0,0	0,0
Alt Sektörler Arası Hibeler			
Bütçe İçi Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Bütçe Dışı Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonlarına	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelere	0,0	0,0	0,0

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

5- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.7. VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLER TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ
2021 YILI
VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLER TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİM: İŞLEMLER*	-185.655.952,8	-156.282.090,7	-8.395.887,9
Net Mali Olmayan Varlık Edinimi	-60.681.128,6	63.857.903,8	80.916.448,8
Duran Varlıklar	-74.167.158,9	66.185.992,6	84.688.714,2
Bina ve Yapılar	-97.135.075,9	40.118.085,9	47.774.870,0
Makine ve Teçhizat	23.057.143,7	26.139.974,6	36.022.814,0
Diğer Duran Varlıklar	-89.226,7	-72.067,8	891.030,2
Silah Sistemleri	0,0	0,0	0,0
Stoklar	2.686.433,3	7.573.907,0	12.439.085,4
Kıymetli Varlıklar	-49.435,0	7.848,6	22.002,1
Üretilmeyen Varlıklar	10.849.031,9	-9.909.844,4	-16.233.352,9
Arazi	10.958.209,0	-9.918.308,3	-16.237.753,5
Yeraltı Kaynakları	0,0	0,0	0,0
Diğer Doğal Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Maddi Olmayan Üretilmeyen Varlıklar	-109.177,1	8.463,9	4.400,6
Net Mali Varlık Edinimi	102.772.792,3	235.294.106,0	232.886.247,8
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	35.506.902,3	121.457.199,5	49.779.682,4
Borçlanma Senetleri	23.027,2	-119.506,4	1.282.015,4
Krediler	31.169.115,9	44.511.599,0	26.189.322,7
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	13.364.099,4	5.512.127,7	32.052.892,3
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	22.709.647,6	63.932.686,3	123.582.334,9
Yerleşik	101.361.812,6	233.576.879,0	230.651.652,8
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	35.172.720,7	121.668.693,7	48.990.009,3
Borçlanma Senetleri	23.027,2	-119.506,4	1.282.015,4
Krediler	30.660.500,2	43.166.247,9	25.091.105,9
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	12.542.378,9	4.739.035,3	31.493.758,8
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	22.963.185,6	64.122.408,5	123.794.763,3
Yerleşik Olmayan	1.410.979,7	1.717.227,0	2.234.595,0
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	334.181,5	-211.494,3	789.673,1
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	508.615,7	1.345.351,1	1.098.216,9
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	821.720,5	773.092,5	559.133,5

Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-253.538,0	-189.722,2	-212.428,5
Net Yükümlülük Artışı	227.747.616,5	455.434.100,6	322.198.584,5
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	414.374,9	487.047,3	598.448,6
Borçlanma Senetleri	205.181.065,5	388.809.911,8	209.213.218,8
Krediler	-633.122,1	26.049.427,6	49.837.030,3
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	3.329.416,7	5.709.811,0	6.752.419,0
Hayati Olmayan Teknik Rezervler	0,0	0,0	0,0
Hayati Sigortalar ve Yıllık Haklar	0,0	0,0	0,0
Emeklilik Hakları	3.329.416,7	5.709.811,0	6.752.419,0
Emeklilik Yönetimi Üzerinden Emeklilik Fonu Talepleri	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Karşılıklar	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	1.774.162,1	2.164.208,1
Diğer Yükümlülük Hesapları	19.455.881,5	32.603.740,8	53.633.259,5
Yerleşik	195.182.811,6	418.970.891,4	236.803.147,3
Nakit ve Mevduatlar	414.374,9	487.047,3	598.448,6
Borçlanma Senetleri	167.012.732,7	355.820.356,6	176.145.738,9
Krediler	5.112.447,6	27.425.135,3	-759.474,3
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	3.329.416,7	5.709.811,0	6.752.419,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	19.313.839,7	29.528.541,3	54.066.015,1
Yerleşik Olmayan	32.564.804,9	36.463.209,2	85.395.437,2
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	38.168.332,8	32.989.555,2	33.067.480,0
Krediler	-5.745.569,7	-1.375.707,7	50.596.504,6
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	1.774.162,1	2.164.208,1
Diğer Yükümlülük Hesapları	142.041,8	3.075.199,6	-432.755,5
Net Mali Değerde Değişiklik: İşlemler**	-124.974.824,2	-220.139.994,5	-89.312.336,7

Açıklayıcı Notlar			
Stoklar Hariç Mali Olmayan Varlık Edinimleri	454.881.463,7	459.465.246,4	346.613.655,0
Duran Varlıkların Edinimi	203.355.316,9	312.175.059,9	255.409.157,9
Kıymetli Varlıkların Edinimi	85.876,9	56.916,8	250.172,6
Üretilmeyen Varlıkların Edinimi	251.440.269,9	147.233.269,7	90.954.324,6
Stoklar Hariç Mali Olmayan Varlıkların Çıkışı	315.836.612,7	285.619.385,1	140.086.778,4
Duran Varlıkların Çıkışı	75.110.062,8	128.427.202,8	32.670.930,5
Kıymetli Varlıkların Çıkışı	135.312,0	49.068,2	228.170,4
Üretilmeyen Varlıkların Çıkışı	240.591.237,9	157.143.114,1	107.187.677,5

Amortisman Giderleri	202.412.412,9	117.561.864,5	138.049.513,2
Devletin Kendi Hesabına Sermaye Birikimi	-	-	-
Personel Giderleri	-	-	-
Mal ve Hizmet Giderleri	-	-	-
Amortisman Giderleri	-	-	-
Üretim Üzerindeki Diğer Vergiler - Üretimdeki Diğer Sübvansiyonlar	-	-	-
Mali Varlık ve Yükümlülüklerdeki Net İşlemler	-124.974.824,2	-220.139.994,5	-89.312.336,7
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	227.747.616,5	453.659.938,5	320.034.376,3
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	224.418.199,8	447.950.127,5	313.281.957,3
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)	204.962.318,3	415.346.386,7	259.648.697,8
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	204.547.943,4	414.859.339,4	259.050.249,1

*Varlık ve yükümlülük işlemlerine bağlı olarak öz kaynaklardaki değişiklik.

**Mali varlık ve yükümlülük işlemlerine bağlı olarak net mali değerdeki değişiklik.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

5- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.8. VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ ELDE TUTMA KAZANÇ VE KAYIPLARI TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2021 YILI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ ELDE TUTMA KAZANÇ VE KAYIPLARI TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİM: ELDE TUTMA KAZANÇ ve KAYIPLARI*	-126.014.684,0	-164.260.968,3	-473.242.557,1
Mali Olmayan Varlıklar Üzerinden Kazanç ve Kayıplar	44.395,3	236.521,8	190.911,9
Duran Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Stoklar	0,0	0,0	0,0
Kıymetli Varlıklar	44.395,3	236.521,8	190.911,9
Üretilmeyen Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Mali Varlıklar Üzerinden Kazanç ve Kayıplar	22.918.991,3	44.457.885,4	205.121.370,2
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	4.262.674,3	17.619.197,1	118.313.356,3
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	4.656.145,7	17.736.341,9	60.603.533,1
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	14.383.895,8	10.090.045,0	25.048.641,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-383.724,6	-987.698,6	1.155.839,8
Yerleşik	18.160.276,4	33.946.951,9	164.749.791,1
Yerleşik Olmayan	4.758.714,8	10.510.933,5	40.371.579,1
Yükümlülükler Üzerinden Kazanç ve Kayıplar	148.978.070,6	208.955.375,5	678.554.839,1
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	133.053.876,2	162.346.211,2	532.186.772,3
Krediler	15.518.194,3	47.124.949,5	148.090.856,2
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	-26.107,3	-38.236,6	21.145,8
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	-1.774.162,1	-2.164.208,1
Diğer Yükümlülük Hesapları	432.107,4	1.296.613,5	420.272,9
Yerleşik	60.185.260,6	29.316.112,5	152.829.515,9
Yerleşik Olmayan	88.792.810,0	179.639.263,0	525.725.323,2

Açıklayıcı Notlar			
Elde Tutma ve Kazançlardan Kaynaklanan Net Mali Değer Değişimleri	-126.059.079,3	-164.497.490,1	-473.433.468,9
Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	148.978.070,6	210.729.537,6	680.719.047,2
Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	149.004.177,9	210.767.774,2	680.697.901,4

Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)	148.572.070,5	209.471.160,7	680.277.628,5
Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	148.572.070,5	209.471.160,7	680.277.628,5

*Varlık ve yükümlülüklerdeki elde tutma kazanç ve kayıplarına bağlı olarak öz kaynaklardaki değişiklik.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan Kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

5- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.9. VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2021 YILI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİKLİK: DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ*	9.381.865,4	-11.924.576,0	130.166.764,6
Mali Olmayan Varlıklar	16.071.114,3	-8.687.962,4	137.694.390,4
Duran Varlıklar	-106.744.597,7	872.729,9	71.116.856,7
Stoklar	229.917,4	-464.590,5	3.652.438,3
Kıymetli Varlıklar	-1.867,7	-0,1	-63,5
Üretilmeyen Varlıklar	122.587.662,4	-9.096.101,7	62.925.158,9
Mali Varlıklar	-3.540.515,2	-1.869.269,4	-6.410.349,6
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	33.549,3	-25.322,9	0,0
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	-67.151,9	-409.445,1	-320.739,2
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	-15.000,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-3.491.912,7	-1.434.501,3	-6.089.610,4
Yerleşik	-3.540.514,8	-1.869.269,4	-6.410.349,6
Yerleşik Olmayan	-0,4	0,0	0,0
Yükümlülükler	3.148.733,7	1.367.344,3	1.117.276,2
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	4.608.297,7	0,0	0,0
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	585.934,2	985.201,9	1.126.823,7
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	-2.045.498,1	382.142,3	-9.547,6
Yerleşik	3.148.733,6	1.367.344,3	1.117.276,2
Yerleşik Olmayan	0,1	0,0	0,0

Açıklayıcı Notlar			
Diğer Değer Değişimlerinden Kaynaklanan Net Mali Değer Değişimleri	-6.689.248,9	-3.236.613,6	-7.527.625,8
Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	3.148.733,7	1.367.344,3	1.117.276,2
Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	2.562.799,5	382.142,3	-9.547,6

Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)	4.608.297,7	0,0	0,0
Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	4.608.297,7	0,0	0,0

*Varlık ve yükümlülüklerdeki diğer değer değişimlerine bağlı olarak öz kaynaklardaki değişiklik.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörlerle ait detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

6- Bu veriler Resmî İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.10. MALİ DURUM TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ
2021 YILI
MALİ DURUM TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
ÖZ KAYNAKLAR (A+B-C)	3.357.016.470,9	3.024.548.835,7	2.673.077.155,4
A. Mali Olmayan Varlıklar	4.315.551.509,0	4.370.957.972,1	4.589.759.723,3
Duran Varlıklar	884.228.830,7	951.287.553,1	1.107.093.124,1
Bina ve Yapılar	734.333.856,0	778.974.456,1	914.135.651,7
Makine ve Teçhizat	148.574.524,0	171.057.857,7	191.536.805,0
Diğer Duran Varlıklar	1.320.450,6	1.255.239,3	1.420.667,4
Silah Sistemleri	0,0	0,0	0,0
Stoklar	16.416.516,5	23.525.833,0	39.617.356,7
Kıymetli Eşyalar	68.382,0	312.752,2	525.602,8
Üretilmeyen Varlıklar	3.414.837.779,9	3.395.831.833,8	3.442.523.639,8
Arazi	3.414.832.204,0	3.395.817.794,0	3.442.505.199,4
Yeraltı Varlıkları	0,0	0,0	0,0
Diğer Doğal Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Maddi Olmayan Üretilmeyen Varlıklar	5.575,9	14.039,8	18.440,4
B. Mali Varlıklar	643.861.289,3	921.744.011,4	1.353.341.279,8
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	138.402.343,7	277.453.417,5	445.546.456,3
Borçlanma Senetleri	13.803.633,1	13.684.126,7	14.966.142,1
Krediler	116.218.013,1	178.056.508,9	264.528.625,5
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	138.091.153,6	153.693.326,3	210.794.859,7
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	237.346.145,7	298.856.632,0	417.505.196,3
Yerleşik	598.068.427,6	863.722.989,2	1.252.714.083,5
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	137.359.954,2	276.622.522,1	443.925.887,7
Borçlanma Senetleri	13.803.633,1	13.684.126,7	14.966.142,1
Krediler	86.439.595,1	139.851.195,1	195.814.483,9
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	126.419.335,5	137.821.119,3	183.402.754,1
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	234.045.909,7	295.744.026,0	414.604.815,6
Yerleşik Olmayan	45.792.861,7	58.021.022,2	100.627.196,3
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	1.042.389,5	830.895,4	1.620.568,5
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	29.778.418,0	38.205.313,8	68.714.141,6

Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	11.671.818,2	15.872.207,0	27.392.105,5
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	3.300.236,0	3.112.606,0	2.900.380,7
C. Yükümlülükler	1.602.396.327,4	2.268.153.147,9	3.270.023.847,6
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	3.145.571,3	3.632.618,6	4.231.067,2
Borçlanma Senetleri	1.223.505.074,1	1.774.661.197,1	2.516.061.188,2
Krediler	224.727.850,5	297.902.227,6	495.830.114,1
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	21.872.193,9	28.528.970,2	36.429.358,8
Hayati Olmayan Teknik Rezervler	0,0	0,0	0,0
Hayati Sigortalar ve Yıllık Haklar	0,0	0,0	0,0
Emeklilik Hakları	21.872.193,9	28.528.970,2	36.429.358,8
Emeklilik Yönetimi Üzerinden Emeklilik Fonu Talepleri	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Karşılıklar	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	129.145.637,5	163.428.134,3	217.472.119,3
Yerleşik	990.910.608,7	1.440.564.957,0	1.831.314.896,3
Nakit ve Mevduatlar	3.145.571,3	3.632.618,6	4.231.067,2
Borçlanma Senetleri	757.558.196,4	1.141.435.494,8	1.468.967.403,1
Krediler	81.813.388,4	109.239.317,6	109.509.033,0
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	21.872.193,9	28.528.970,2	36.429.358,8
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	126.521.258,6	157.728.555,8	212.178.034,2
Yerleşik Olmayan	611.485.718,8	827.588.190,9	1.438.708.951,3
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	465.946.877,7	633.225.702,3	1.047.093.785,1
Krediler	142.914.462,1	188.662.910,1	386.321.081,1
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	2.624.378,9	5.699.578,5	5.294.085,0

Açıklayıcı Notlar			
Net Mali Değer	-958.535.038,1	-1.346.409.136,5	-1.916.682.567,8
Borç Nazım Hesapları			
Piyasa Değerinde Brüt Borç(D4)	1.602.396.327,4	2.268.153.147,9	3.270.023.847,6
D3* Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	1.580.524.133,5	2.239.624.177,6	3.233.594.488,8
D2** Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	1.451.378.496,0	2.076.196.043,3	3.016.122.369,5
D1*** Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	1.448.232.924,7	2.072.563.424,7	3.011.891.302,3
Nominal Değerde Brüt Borç (D4)	1.611.992.886,6	2.281.140.421,3	3.403.016.022,5
D3* Nominal Değerde Borç Yükümlülükleri	1.590.120.692,7	2.252.611.451,0	3.366.586.663,7

D2** Nominal Değerde Borç Yükümlülükleri	1.460.975.055,1	2.089.183.316,7	3.149.114.544,4
D1*** Nominal Değerde Borç Yükümlülükleri	1.457.829.483,9	2.085.550.698,1	3.144.883.477,2
Görünen Değerde Brüt Borç (D4)	1.593.582.377,0	2.160.718.107,4	3.314.506.921,6
D3* Görünen Değerde Borç Yükümlülükleri	1.571.710.183,1	2.132.189.137,1	3.278.077.562,7
D2** Görünen Değerde Borç Yükümlülükleri	1.442.564.545,5	1.968.761.002,8	3.060.605.443,5
D1*** Görünen Değerde Borç Yükümlülükleri	1.439.418.974,3	1.965.128.384,2	3.056.374.376,3
Piyasa Değerinde Net Borç (D4)	1.096.626.191,8	1.500.102.462,8	2.127.477.427,5
Piyasa Değerinde Brüt Borç (D4), Net Nakit ve Mevduatlar	1.463.993.983,7	1.990.699.730,4	2.824.477.391,4
D3* Borç Yükümlülükleri Net Nakit ve Mevduatlar	1.442.121.789,8	1.962.170.760,2	2.788.048.032,5
D2** Borç Yükümlülükleri Net Nakit ve Mevduatlar	1.312.976.152,3	1.798.742.625,8	2.570.575.913,3
D1*** Borç Yükümlülükleri Net Nakit ve Mevduatlar	1.309.830.581,0	1.795.110.007,3	2.566.344.846,1
Yüksek Değerde Satılabilir Senetler	-	-	-
Ulusal Tanıma Göre Devlet Brüt Borcu	-	-	-
Açılış Stok Durumu			
Mali Olmayan Varlıklar (Açılış Bilançosu)	4.360.117.128,1	4.315.551.509,0	4.370.957.972,1
Mali Varlıklar (Açılış Bilançosu)	521.710.021,0	643.861.289,3	921.744.011,4
Yükümlülükler (Açılış Bilançosu)	1.222.521.906,8	1.602.396.327,4	2.268.153.147,9
D1*** Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Açılış Bilançosu)	1.090.504.613,3	1.448.232.924,7	2.072.563.424,7
Diğer Açıklayıcı Notlar			
Nominal Değerdeki İmtiyazlı Krediler	-	-	-
İmtiyazlı Faiz Oranlarında Kredilerden Kaynaklanan Örtülü Transferler	-	-	-
Ödemesi Gecikmiş Borçlar	-	-	-
Açık Koşullu Yükümlülükler	260.312.876,2	313.191.120,1	628.187.071,8
Kamu Garantili Borçlar	182.621.005,9	230.715.478,0	400.031.977,1
Sosyal Güvenlik Faydaları İçin Net Örtük Yükümlülükler	-	-	-
Gerçeğe Uygun Değerde Tahsili Gecikmiş Krediler	-	-	-
Nominal Değerde Tahsili Gecikmiş Krediler	-	-	-

* D3 yükümlülük tanımı; nakit ve mevduatlar, borçlanma senetleri, krediler ve diğer yükümlülük hesapları içermektedir.

** D2 yükümlülük tanımı; nakit ve mevduatlar, borçlanma senetleri ve kredileri içermektedir.

*** D1 yükümlülük tanımı; borçlanma senetleri ve kredileri içermektedir.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

4- Bu veriler Resmî İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.11. HARCAMALARIN FONKSİYONEL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2021 YILI HARCAMALARIN FONKSİYONEL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
HARCAMALAR TOPLAMI	1.501.422.783,6	1.805.242.833,9	2.346.222.730,8
1. Genel Kamu Hizmetleri	213.051.431,2	275.159.575,8	424.003.397,2
Yasama ve Yürütme Organları, Finansal ve Mali İşler, Dışişleri Hizmetleri	35.119.180,4	27.469.239,9	42.776.784,1
Dış Ekonomik Yardım Hizmetleri	561.829,4	601.471,1	1.554.921,4
Genel Hizmetler	55.609.219,8	59.515.883,4	112.628.477,2
Temel Araştırma Hizmetleri	2.194.350,8	2.864.619,4	4.856.207,3
Borç Yönetimi Hizmetleri	112.972.773,4	161.762.850,5	241.976.533,4
Genel Nitelikli Transferlere İlişkin Hizmetler	618.920,5	4.919.243,8	6.220.229,5
Genel Kamu Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	1.034.691,7	1.186.148,8	2.940.411,3
Sınıflandırmaya Girmeyen Genel Kamu Hizmetleri	4.940.465,3	16.840.119,1	11.049.833,0
2. Savunma Hizmetleri	84.009.087,2	93.718.281,4	110.525.030,5
Askeri Savunma Hizmetleri	79.490.440,1	88.214.215,5	106.920.396,5
Sivil Savunma Hizmetleri	124.014,2	141.598,0	357.788,3
Dış Askeri Yardım Hizmetleri	13.750,0	240.808,0	95.103,3
Savunmaya İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	0,0	0,0	0,0
Sınıflandırmaya Girmeyen Savunma Hizmetleri	4.380.882,9	5.121.659,9	3.151.742,4
3. Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	92.929.921,4	112.106.809,4	127.279.796,9
Güvenlik Hizmetleri	61.257.707,5	73.695.866,5	82.776.337,9
Yangından Korunma Hizmetleri	1.898.026,7	1.959.336,7	2.533.928,9
Mahkeme Hizmetleri	12.521.842,9	15.106.312,4	16.829.193,8
Cezaevi İdaresi Hizmetleri	11.403.090,9	13.945.907,9	12.967.060,9
Kamu Düzeni ve Güvenliğe İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	11.966,6	13.082,2	12.673,5
Sınıflandırmaya Girmeyen Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	5.837.286,8	7.386.303,7	12.160.601,8
4. Ekonomik İşler ve Hizmetler	160.769.329,6	239.465.326,1	347.842.018,0
Genel Ekonomik İşler ve Hizmetler	20.789.693,1	59.312.837,4	59.828.317,1
Tarım, Ormancılık, Balıkçılık ve Avcılık Hizmetleri	41.055.290,8	49.253.364,6	55.026.903,8
Yakıt ve Enerji Hizmetleri	4.116.717,9	3.970.883,0	71.131.614,5
Madencilik, İmalat ve İnşaat Hizmetleri	7.695.388,1	7.879.671,9	13.240.650,0
Ulaştırma Hizmetleri	73.265.789,2	102.306.050,4	122.129.613,6
İletişim Hizmetleri	1.209.298,9	2.866.401,3	1.000.656,6
Diğer Endüstriler	11.631.275,1	12.728.027,2	23.933.065,9
Ekonomik Faaliyetlere İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	562.393,7	512.870,5	719.116,7
Sınıflandırmaya Girmeyen Ekonomik İşler ve Hizmetler	443.482,9	635.219,6	832.079,8
5. Çevre Koruma Hizmetleri	13.171.703,3	14.123.609,6	19.252.142,8
Atık Yönetimi Hizmetleri	8.795.538,8	9.322.284,4	10.986.839,4

Atık Su Yönetimi Hizmetleri	463.617,2	355.340,5	1.450.549,6
Kirliliğin Azaltılması Hizmetleri	967.690,4	1.510.243,2	1.848.649,3
Doğal ortamın ve Bio Çeşitliliğin Korunması	1.460.641,2	1.517.226,8	3.101.340,9
Çevre Korumaya İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	176.576,6	162.633,4	227.382,6
Sınıflandırmaya Girmeyen Çevre Koruma Hizmetleri	1.307.639,2	1.255.881,1	1.637.380,9
6. İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	43.636.582,1	35.553.457,5	43.436.859,0
İskan İşleri ve Hizmetleri	17.090.508,4	15.061.170,5	10.427.356,3
Toplum Refahı Hizmetleri	20.573.290,9	13.275.225,6	21.363.752,2
Su Temini İşleri ve Hizmetleri	3.006.041,3	3.224.102,0	4.431.800,6
Sokak ve Caddelerin Aydınlatılması Hizmetleri	2.030.645,7	2.652.535,7	3.242.197,8
İskan ve Toplum Refahına İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	362.253,9	492.648,0	476.994,2
Sınıflandırmaya Girmeyen İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	573.841,9	847.775,7	3.494.757,9
7. Sağlık Hizmetleri	238.077.145,8	300.046.661,7	378.543.415,5
Tıbbi Ürünler, Cihaz ve Ekipmanlara İlişkin İşler ve Hizmetler	196.423,4	200.338,5	228.892,4
Ayakta Yürütülen Tedavi Hizmetleri	10.180.370,9	11.615.153,4	13.268.909,3
Hastane İşleri ve Hizmetleri	96.782.193,5	136.729.980,2	161.242.901,6
Halk Sağlığı Hizmetleri	12.395.213,9	17.380.421,2	30.694.783,4
Sağlık Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	136.310,1	11.390,3	82.152,5
Sınıflandırmaya Girmeyen Sağlık Hizmetleri	118.386.634,1	134.109.378,0	173.025.776,2
8. Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	28.833.358,8	33.608.553,5	43.668.310,9
Dinlenme ve Spor Hizmetleri	3.017.286,5	6.922.590,8	11.251.502,4
Kültür Hizmetleri	9.720.263,9	9.008.151,9	11.976.513,2
Yayın ve Yayımlar Hizmetleri	4.719.411,8	5.183.904,1	6.110.473,7
Din Hizmetleri	10.798.054,6	11.632.257,8	13.101.328,7
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	52,7	1.978,4	231,2
Sınıflandırmaya Girmeyen Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	578.289,4	859.670,4	1.228.261,8
9. Eğitim Hizmetleri	167.753.423,2	168.090.369,6	206.411.557,8
Okul Öncesi ve İlköğretim Hizmetleri	58.370.934,7	60.983.120,1	74.846.669,0
Ortaöğretim Hizmetleri	36.345.607,1	38.113.334,8	46.097.036,0
Ortaöğretim Sonrası Mesleki Eğitim Hizmetleri	1.142.701,8	1.134.121,3	2.125.799,3
Yükseköğretim Hizmetleri	35.029.987,4	38.043.295,8	47.674.673,4
Seviyeye Göre Sınıflandırılmayan Eğitim Hizmetleri	12.672.262,8	10.672.033,1	10.996.257,5
Eğitime Yardımcı Hizmetler	15.650.761,6	10.119.116,0	12.080.975,3
Eğitime İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	1.973.168,2	2.171.556,5	1.184.702,8
Sınıflandırmaya Girmeyen Eğitim Hizmetleri	6.567.999,5	6.853.791,8	11.405.444,6
10. Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	459.190.800,9	533.370.189,3	645.260.202,1
Hastalık ve Malullük Yardım Hizmetleri	15.486.001,2	17.609.169,1	119.531.289,4
Yaşlılık Yardımı Hizmetleri	233.406.815,6	267.114.381,2	239.949.896,6
Dul ve Yetim Aylığı Hizmetleri	59.526.440,6	68.413.021,8	62.909.967,8
Aile ve Çocuk Yardımı Hizmetleri	3.514.567,6	3.441.961,8	2.835.638,8
İşsizlik Yardımı Hizmetleri	28.063.990,2	27.526.688,9	30.507.042,3
İskan Yardımı Hizmetleri	853,1	230,4	812,8
Sosyal Güvenliği Bulunmayanlara Sağlanan Hizmetler	19.382.655,0	32.236.454,9	30.812.603,7

Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardımlara İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	77.592,6	74.244,5	78.780,4
Sınıflandırmaya Girmeyen Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	99.731.885,1	116.954.036,6	158.634.170,3

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

6.12. VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ TOPLAM DİĞER EKONOMİK AKIŞLAR TABLOSU

2021 YILI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ TOPLAM DİĞER EKONOMİK AKIŞLAR TABLOSU

Bin TL

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
DİĞER EKONOMİK AKIŞLARDAN KAYNAKLANAN ÖZ KAYNAK DEĞİŞİMLERİ	-116.632.818,6	-176.185.544,3	-343.075.792,4
Mali Olmayan Varlıklarda Diğer Ekonomik Akışlar	16.115.509,7	-8.451.440,6	137.885.302,3
Duran Varlıklar	-106.744.597,7	872.729,9	71.116.856,7
Stoklar	229.917,4	-464.590,5	3.652.438,3
Kıymetli Varlıklar	42.527,6	236.521,7	190.848,4
Üretilmeyen Varlıklar	122.587.662,4	-9.096.101,7	62.925.158,9
Mali Varlıklarda Diğer Ekonomik Akışlar	19.378.476,0	42.588.616,0	198.711.020,6
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	4.296.223,7	17.593.874,2	118.313.356,3
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	4.588.993,9	17.326.896,8	60.282.793,8
Öz Sermaye ve Yatırım Fonu Payları	14.368.895,8	10.090.045,0	25.048.641,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garanti Planları	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-3.875.637,3	-2.422.200,0	-4.933.770,6
Yerleşik	14.619.761,7	32.077.682,6	158.339.441,5
Yerleşik olmayan	4.758.714,4	10.510.933,5	40.371.579,1
Yükümlülüklerde Diğer Ekonomik Akışlar	152.126.804,3	210.322.719,8	679.672.115,3
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	133.053.876,2	162.346.211,2	532.186.772,3
Krediler	20.126.492,0	47.124.949,5	148.090.856,2
Öz Sermaye ve Yatırım Fonu Payları	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garanti Planları	559.826,9	946.965,3	1.147.969,5
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	-1.774.162,1	-2.164.208,1
Diğer Borç Hesapları	-1.613.390,8	1.678.755,8	410.725,4
Yerleşik	63.333.994,2	30.683.456,8	153.946.792,1
Yerleşik Olmayan	88.792.810,1	179.639.263,0	525.725.323,2

Açıklayıcı Notlar			
Diğer Ekonomik Akışlardan Kaynaklanan Net Mali Değer Değişimleri	-132.748.328,3	-167.734.103,7	-480.961.094,7
Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	152.126.804,3	212.096.881,8	681.836.323,4
Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	151.566.977,4	211.149.916,5	680.688.353,9

Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)	153.180.368,2	209.471.160,7	680.277.628,5
Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	153.180.368,2	209.471.160,7	680.277.628,5

- 1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.
- 2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- 3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.
- 4- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.
- 5- Bu veriler Resmi İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.